

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Insertni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 4255.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842. Praha číslo
78.180. Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knaflejeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponovi 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš po
tarifu

Svet DN o razorožitvi

Vsi državniki se v svetu Društva narodov izrekajo
za čim prejšnje sklicanje splošne razorožitvene kon-
ference

Zeneva, 20. jan. AA. Današnja dopol-
njava sveta Društva narodov je bila
odprta kmalu po 11. uri. Na dnevnem
redu je samo vprašanje, kdaj naj se skliče
konferenca za svetovno razorožitev.

Španski poslanik v Parizu Quimones de
Leon je v svojem poročilu o tem vpraša-
nju očrtal posamezne etape dosedanjih
razorožitvenih sestančkov, odborov in kon-
ferenc. Na podlagi dela in načrtov, ki ga je
sestavila pripravljavalna razorožitvena komi-
sija, je sedaj mogoče sklicati konferenco o
svetovni razorožitvi.

Nemški zunanji minister dr. Curtius je
opozoril na nezadovoljstvo v Nemčiji z na-
črtom konvencije, ki ne določa razorožitve,
marveč stabilizira sedanje oboroževanje.
Nemčija zahteva paritetno jamstvo in var-
nost. Člani Društva narodov imajo enake
prave. Nihče ne bo s tolikšno dobro voljo
sodeloval pri razorožitvi, kakor nemški ra-
rod.

Angleški zunanji minister Henderson je s
toplim besedami apeliral na vse vlade, naj
bi z vsemi silami omogočile popoln uspeh
nameravane konference za splošno razoro-
žitev. Nemir, ki se je pojavil v zadnjih me-
slih v Evropi, ne more biti povod, da bi se
konferenca odgodila temveč pobuda za
mimo takojšnje sklicanje. Prekomerno oro-
ževanje je glavni razlog, ki povzroča za
gospodarsko krizo vred obče nezadovolj-
stvo narodov.

Italijanski zunanji minister Grandi je iz-
javil, da narodi, ki jih obremenjuje mili-
tarni dolgovi, ne bodo mogli razumeti le-
pih besedi državnikov, če se splošna raz-
orožitvena konferenca ne sestane v naj-
krajšem času. Obenem je seveda potrebno,
da se ta konferenca skrbno in diplomatsko
pripravi, predvsem zato, ker neki sklepi
pripravljavalne komisije za razorožitev niso
povsem zadovoljivi.

Briand je izjavil, da zre za zaupanjem v
izid nameravane konference. Velika dela
so mogoča samo, če jih podvzamemo z za-
upanjem in z optimizmom. Gre za to, da raz-
orožitveno vprašanje prebrodi prve težko-
če. Z neke strani predložene rezerve ne
morejo preprečiti uspeha konference.

V nadaljnji razpravi je izjavil poljski zu-
nanji minister Zaleski, da je poljska vlada
sklenila podpisati fakultativno določbo o
obveznem razorožitvi, kar je nov dokaz
brezpogojne nujnosti poljske. Po
mnenju Zaleskega je načrt konvencije, ka-
koren ga predlaga pripravljavalna komisija, so-
odlaga podlaga za razpravo in za sklepe ve-
like razorožitvene konference.

Zastopnika Japonske in Irske sta prav
tako izjavila, da mora konferenca uspeti.
Nato je Svet Društva narodov sprejel po-
ročilo pripravljavalne komisije. Razpravo bo
do nadaljevali jutri in sredo.

Zeneva, 20. januarja č. Zadnje dni se po-
novno zatirja, da se bo vršila svetovna
razorožitvena konferenca v Zenevi. V tem
primeru bi trebalo postaviti začasne hote-
le, kakor so to storili na svetovni razstavi
v Barceloni. Neki krog se vedno zagovarja,
naj bi se vprašanje kraja te konference
odložilo na mesec maj, drugi pa trdijo,
da je že dovolj čakanja, ker se pač mora
vsako mesto, ki bo sprejelo 3 do 4 tisoč
gostov pravočasno pripraviti za njihov
sprejem.

Povabilo Rusije in Turčije k delu za evropsko unijo

K sodelovanju v evropski konferenci za evropsko unijo
bodo pozvane tudi Rusija, Turčija in Islandsk

Zeneva, 20. januarja č. Odbor šestorice,
ki ga je izvolila evropska komisija Dru-
štva narodov za proučitev vprašanja po-
vabila evropskih držav, ki niso članice
Društva narodov, je sredič dokončal svoja
posvetovanja po triurnih razpravah ter je
sprejel naslednjo resolucijo: Stidijska ko-
misija za evropsko unijo je sklenila glede
na resolucijo skupščine Društva narodov
od 17. decembra 1930, proučiti svetovno
gospodarsko krizo, v kolikor se tiče ev-
ropskih držav kot celote, ter s posre-
dovanjem glavnega tajnika povabiti vlade
Islandije, Turčije in Sovjetske Rusije k
sodelovanju pri proučevanju vprašanja
osnovanja evropske unije.

Pred sprejetjem te resolucije se je raz-
vila v odboru, v katerem so Briand, Hen-
derson, Curtius, Grandi, Titulescu in Švi-
carski zvezni svetnik Motta, živahna de-
bata. Briand je najprej predlagal, naj se o
resoluciji razpravi ponovno danes na
tajni seji. Henderson pa je nastopil proti
tajni seji, česar, češ, da je itak naslednjega
dne objavljeno vse v listih. Ker so časo-
pisna poročila običajno nepopolna, je za-
hteval uveljavljenje enakopravnosti in
uvredbo javnih razprav. Švitsarski zvezni
svetnik Motta je predlagal, naj se razve-
ljava prejšnji sklep komisije, ter razpravi-
liva javno. Ko je Briand predlagal, naj se
razprava prične takoj kljub pozni večerni
uri, se je uprli holandski zunanji minister.
Vprašanje sodelovanja Rusije, ki je naen-
krat postalo velik politični problem, se je
zato danes popoldne obravnavalo na javni
seji.

Zeneva, 20. januarja. AA. Odbor za pro-

učitev vprašanja osnovanja evropske zveze
je popoldne nadaljeval javno razpravo. Po
krajši debati je odbor sprejel resolucijo,
naj se Islandsk, Turčija in Sovjetska Rusi-
ja povabijo k sodelovanju pri gospodarski
kooperaciji.

Predsednik norveške vlade Mohwinkel
je izjavil, da je povabilo prerano in je v
tem pogledu predlagal razne pridržke. Nje-
govim izjavam so se pridružili zastopniki
sedmih držav: Nizozemske, Danske, Švi-
ce, Norveške, Španije, Belgije, Švedske in
Jugoslavije.

Nato so razpravljali o izvajanjih Colijna.
Rumunski delegat je zahteval, naj se usta-
novi mednarodni agrarni zavod ter uredi
tržišča za poljedelske pridelke agrarnih
držav v srednji in vzhodni Evropi s pose-
bnim, pospešenim postopkom.

Nemški zunanji minister je imel nato
daljši govor o nezadovoljstvu položaju se-
danje gospodarske politike. Poudarjal je,
da je enotna rešitev tega vprašanja nemo-
gosta. Nemška vlada je morala po primeru
mnogih držav zaradi radikalne spremembe
razmer na tržiščih sprejeti razne carine.
Nemčija obremenjuje enostranske davke,
ki preprečujejo naravni potek njenih go-
spodarskih in finančnih dogodkov. Če hoče
Nemčija izpolniti svoje obveze, mora pove-
čati izvoz, uvoz pa znižati. Curtius se je do-
takni nadalje sladkornega vprašanja in je
omnil bližnjo konferenco o žitu, ki ji želi
popoln uspeh. Tudi Nemčija pritisaka krat-
koročni krediti in visoka obrestna mera,
zlasti njeno poljedelstvo. Zato je naloga o-
dbora, da prouči vprašanja kreditov in kapi-
talnega tržišča.

Značilni izjavi o potrebi razorožitve

Bivši francoski vojni minister Maginot za politiko mednarodnega spo-
razumevanja -- Vodja belgijskih socialistov Vandervelde o nevarnosti
nove vojne

Pariz, 20. januarja č. Dvoletni pobor-
nik in zastopnik izrečne militaristične po-
litike, bivši vojni minister Maginot se je
izjavil v razgovoru z uredniško listo »Pa-
ris Midie« za pristaja mednarodne razoro-
žitve. Sicer vztraja še nadalje pri tezi, da
Francija ne sme zanemariti svoje narod-
ne obrambe, toda po njegovem mnenju se
samo z vojaškimi ukrepi dandanes ne mo-
re več zavarovati varnosti države. Francija
se približuje kritičnemu trenutku, ko bo
od izdatki za oboroževanje presegli njeno
plačilno sposobnost. Razen tega bo v pri-
hodnjih letih zaradi nazadovanja rojstev
med vojno padla efektivna moč rekrutnih
letnikov od 240.000 na 140.000, kar se mo-
re izravnati samo s podaljšanjem službe-
ne dobe in zvišanjem kontingenta poklic-
nih vojakov. V teh razmerah ne preostaja
francoski politiki drugega, kakor iskati
izpopolnitve lastnih sil za varstvo svojih
meja na polju mednarodnih rešitev. Fran-
cija ima zato dovolj vzroka, da podpira
in pospešuje vsa stremjenja za poravna-
vanje mednarodnih sporov z razsodiščnim
postopkom ter vsako pobudo za lojalno
in vsestransko znižanje oboroževanja. Da
se prepreči nove vojne, je mogoče samo
dvoje, po čemer mora Francija stremeti
z vsemi silami organizacija solidne narod-
ne obrambe in politika mednarodnih spo-
razumov. »Paris Midie« označuje Magino-
tovo izpreobrnitev k razorožitvi in Briand-
dovi politiki kot dogodek, ki bo ne samo

v Franciji, temveč tudi v inozemstvu iz-
zval močan odmev.

Bruselj, 20. januarja č. Vandervelde je
imel v nedeljo na zborovanju socialistične
mladine govor, v katerem je izjavil, da ne
veruje v novo svetovno vojno, čeprav je po
njegovem mnenju mednarodni položaj
slabši kakor kdaj prej. V ostalem pa bi v
situaciji novega konflikta položaj Belgije
ne bil več isti kakor l. 1914. Tokrat bi bi-
la Poljska ona dežela, ki bi bila neposre-
dno ogrožena. Na koncu je govoril Van-
dervelde o pogodbah, ki se morajo re-
vidirati po skupnem sporazumu. Zakaj, ako
se v Versailles sprejete obveznosti ne
izvršujejo, se Nemčiji ne more zabraniti
novo oboroževanje. V akciji proti vojni se
mora belgijska delavska stranka upreti
vsakemu povečanju oboroževanja ter isto-
časno delati na mednarodnem polju za raz-
orožitev, ki naj bi se izvršila pod nadzor-
stvom.

Kongres bolgarskega bratstva
Sofija, 20. januarja AA. Kongres »Bra-
tstva« bo v Sofiji 25. t. m.

Italija gradi nove podmornice
Trst, 20. januarja AA. Včeraj so spu-
stili v morje v ladjedelnici Monfalcone pri
Trstu italijansko podmornico »Argonaut«,
prvo izmed podmornic, ki jih izdelujejo le-
tos v tej ladjedelnici.

SESTANEK BANSKEGA SVETA

Prva seja banskega sveta dravske banovine — Ekspoze bana dr.
Marušiča o smernicah za delo banske uprave — Novi banovinski
pro. račun znaša 120 milijonov

Ljubljana, 20. januarja.

Danes dopoldne je ban dr. Drago Ma-
rušič otvoril prvo zasedanje banskega
sveta dravske banovine. Ker banska
uprava sama nima primernih prostorov,
se je vršilo v sejni dvorani Zbornice za
TOI. Navzoči so bili vsi člani banskega
sveta razen poslanika dr. Kramerja, ki
je odsoten iz Ljubljane in se je opravi-
čil. S strani banske uprave so prisot-
vovali otvoritveni seji poleg bana in
podbana tudi vsi oddelni načelniki.

Seja se je pričela ob 10. dopoldne;
banski svetnik Senekovič je prečital od-
lok, s katerim se sklicuje banški svet k
svojemu prvemu zasedanju. Za delo-
vodjo banskega sveta je bil določen
svetnik Miroslav Senekovič, za njego-
vega pomočnika pa tajnik Jernej Božič.

Ekspoze bana dr. Marušiča

Nato je povzel besedo ban dr. Maru-
šič, ki je v daljšem govoru uvodoma
pozdravil banske svetnike nato pa v
velikih potezah orisal položaj v dravski
banovini, program dela banske uprave
in osnovna načela banovinskega pro-
računa, ki tvori glavni predmet razprave
prvega zasedanja banskega sveta. G.
ban je med drugim izjavil:

Dovolite mi, da Vas predvsem na tem
prvem zasedanju banskega sveta iskreno
pozdravim v prepričanju, da bo Vaše so-
delovanje pri našem stremjenju za po-
vzdigo ekonomskega, socialnega in kul-
turnega nivoja dravske banovine ime-
lo uspešne posledice. Zlasti pa sem prepi-
čan, da se bodo s skupnim pretresom ba-
novinskega proračuna za leto 1931/32 ugo-
tovile smernice za delo na splošni povzdi-
gi narodnega gospodarstva in narodne
prosvete, za katero moramo vložiti svoje
moči vsi brez razlike. S takim slovnim
sodelovanjem predstavnikov državne ob-
lasti ter celega naroda, s tem, da bomo
najzvestejši pomočniki Nj. Vel. kralja pri
njegovih naporih, da se čimprej dogradi
in konsolidira naša lepa, uedinjena dr-
žava Jugoslavija, da se gospodarsko
in kulturno razvije, da bo močna v
svojem neomajnem botenju edinstva in
neodvisnosti, smemo biti verjeli, da se
najprej odložišmo neštetim žrtvam, ki so
pokošile svoje življenje za ta ideal. S ta-
kim delom pa se tudi najboljši zahvalimo
Nj. Vel. kralju za njegov modri in rodo-
ljubni akt od 6. januarja 1929 ter opravi-
čimo nade, katere je stavil naš ljubljani
vladar v svoj narod.

Potreba narodne solidar- nosti

Čas, v katerem živimo, je ogromnega
pomena za bodočnost Jugoslavije in za
razvoj našega naroda. Zato moramo z ena-
ko poštvalnostjo, kakor so se zalagali
naši heroji na bojnih poljanah za usta-
ritev stoletnega sna naših največjih ve-
stov, izvesti do konca to veliko delo, nam
v čast, a našim potomcem v ponos, tako
da zgodovina ne bo mogla reči, da je na-
ša v velikih časih majhne in malodušne
ljudi. Naše delo pa je postalo tudi mnogo
lažje, ker so naše smernice jasne in čiste,
ker temelji naše delo za dobrobit naroda
na narodnem čustvovanju, na narodnih
težnjah in potrebah, ker je program, ka-
tere zastopamo, tako širok in tako sploš-
no naroden, da je sodelovanje na tem pro-
gramu vsakemu omogočeno. Uvaževanje
in zaščita verskega čuta našega naroda,
ki tvori zdravo, etično podlago za vsako
javno in privatno udejstvovanje, razume-
vanje za kulturne tradicije, ki naj bodo
močna komponenta pri gradbi jugoslo-
venske kulture in pri vsem tem globoka
ljubezen do našega naroda in do njego-
vega prvega predstavnika, našega ljubljane-
ga vladarja, so misli vodnice našega dela.
Kdor pri takem delu stoji ob strani, ne
razume sedanje dobe. Apatija in skepti-
cizem podrežujeta žive energije naroda; za-
to moramo na fronti narodne obnove in
državnega preporoda smatrati ljudi, ki za-
vestno ali nezvestno zavirajo to mogo-
no delo, za narodne škodljivce.

Smotreno gospodarsko delo

Ze morejo biti vsakomur jasne blago-
dejne posledice novih metod in novih po-
stov, katere je inavguriral januarski mani-
fest. Razdori in prepriki, ki so vezali tober
del narodne energije in ki so nanesti to-
liko škodo naši mladi državi, so prenehali.
Nastal je mir ter se že po večini občin
dravske banovine opaža složno sodelova-
nje, brez ozira na prejšnje delitve, edino
pravilo po gospodarskih in nacionalnih
vidikih. Brzi in premišljeni ukrepi kra-
jevskje vlade pripomaga dnevno k abla-
žiti gospodarske krize, ki je svetovna,
in ki se — zahvaljujoč se ravno našim
reševanju državnih poslov ter sodelova-
nju naroda — ne pojavlja v naši državi
v taki ostrosti, kakor v drugih državah.
Ako se hočemo uspešno boriti, proti
posledicam gospodarske krize moramo pre-
dvestem vse naše gospodarsko delo postaviti
na tri važne temelje, to so: delo, varčnost
in gospodarnost. Gledati moramo, da za-
poslimo vse sile naroda, kajti z delom se

ustvarjajo nove materialne dobrine, ki
množijo narodno bogastvo in blagostanje.
Pri porabi dobrin moramo biti varčni ter
moramo gledati, da jih ne trošimo po ne-
potrebem. Omejiti moramo naše potre-
be na najnujnejše. Nad vsem tem pa mo-
ra biti gospodarnost, to je tako delo ka-
kor varčnost morata sloueti na zdravih
gospodarskih podlagah. Samo ono delo je
v prvi vrsti koristno, ki ustvarja dobrine,
ki so za razvoj gospodarstva potrebne;
zato je naša dolžnost, da gledamo, da je
vsako delo koristno in vporabno.

Prirodno je, da gledamo, kje se ta za-
čela morejo v naši državi, in specijalno
tudi v dravski banovini, najučinkovitejše
vporabiti. Mislim, da tu ne bode nobenega
spora, ako poudarim, da je napreden kmet-
ski stan stebel narodnega gospodarstva.
Pregovor, da ako se kmetu dobro godi, se
vsem dobro godi, ni vzet kar tako iz zra-
ka. Danes je vsakomur jasno, da prihaja
v gospodarskem življenju kmet kot pro-
ducent in konsument v prvi vrsti v po-
stev; in ravno kmetijski stan nudi s svo-
jimi mnogobrojnimi gospodarskimi pano-
gami, najboljšje polje za pravilno gospo-
darsko udejstvovanje. Te različne gospo-
darske panoge so takorekoč medsebojno
povratno zavarovanje za primer gospo-
darske krize. Ako je ena panoga v krizi, mo-
ra pramankljaj pokriti druga gospodarska
panoga itd.

Načela pri sestavi banovinskega proračuna

V predloženem načrtu proračuna smo
skrbeli, da damo pobude za napredek in in-
tenzivno gojitve vseh panog v kmetijstvu
in smatramo, da je denar, ki ga bomo upo-
rabili v te svrhe, gospodarsko naložen
denar.

V svesti smo si bili važnosti dobrih
prometnih zvez, zlasti cest, za celokupno
naše gospodarstvo, predvsem pa tudi za
kmetijsko gospodarstvo.

Nismo mogli zapreti oči tudi pred dej-
stvom, da postaja tujski promet čedalje
bolj važna panoga v dravski banovini in
da so za tujski promet dobra prometna
sredstva predpogoj. Poleg tega pa smo se
ozirali tudi na to, da je v svrhu razširitve
tujskega prometa potrebno, da bo naša
gostilničarska in hotelska obrt na višku,
da lahko zadosti svojim nalogam, zaradi
česar moramo skrbeti, da se kolikor mo-
goče dvigne tudi ta gospodarska panoga.

Narodna prosveta je najjačje orožje v
konkurenčni borbi za življenjski obstanek
ter smo tudi tozadevno predvideli v okvi-
ru razpoložljivih sredstev podpore, ki naj
našemu narodu lastni želji po izobrazbi
dajo še močnejšo pobudo.
Da smo morali skrbeti tudi za našo tr-
govino, obrt in industrijo, leži na ilani.
Sploh je potrebno izhajati od načela, da
so vse naše gospodarske panoge solidar-
ne ter da so navezane tako tesno druga
na drugo, da se morejo uspešno razvijati
samo v harmoničnem sodelovanju.

Istotako nam je bila briga, da se za-
vzamemo tudi za naše socialne in zdrav-
stvene ustanove ter bomo gledali na to,
da se bo narod vedno bolj zavedal važno-
sti narodnega zdravlja, zdravih stanovanj,
zdrave pitne vode in zdravega načina živ-
ljenja.
Pri presoji in sestavi proračuna je bila
moja glavna naloga, da najdem pravo me-
jo, koliko morem zahtevati prispevkov od
prebivalstva v obliki davščin za kritje po-
treb banovine, da se pri tem ne ovira
ali pa celo oškoduje narodno gospodar-
stvo in gospodarstvo posameznikov, torej
obdačbo, ki jo more prebivalstvo brez
škode prenašati in najnižjo mero iz-
datkov, pod katero se le-ti ne smejo re-
ducirati na škodo splošnosti. Iz teh razlo-
gov in posebno še z ozirom na sedanje
neugodno stanje našega narodnega gospo-
darstva je v banovinskem proračunu po-
polnoma izveden princip absolutnega var-
čevanja na eni strani in kolikor mogoče
opreza izbira dohodkovnih virov na drugi
strani. Osebito nameravamo pritegniti k
stroškom za vzdrževanje, modernizacijo in
gradnjo cest predvsem dotične interesen-
te, ki imajo od dobrih cestnih zvez naj-
večje koristi.

Glede potrebščin je treba še omeniti,
da jih ni mogoče popolnoma kriti z enim
proračunom ali v enem letu, temveč je
treba razpoložljiva sredstva porazdeliti na
posamezne panoge sorazmerno po njih
nujnosti potreb tako, da se najnujnejše po-
trebe zadovoljijo pred manj nujnimi in da
se te predložijo event. na poznejši ugod-
nejši čas. Kot nujnije potrebe smatram
one, ki služijo omiljenju sedanje gospo-
darske krize in one izdatke, ki so v stanu
dvigniti gospodarsko moč najširših slojev
prebivalstva, t. j. predvsem kmetkega
ljudstva.

Najvažnejše proračunske postavke

Za dobro izvrševanje poslov, ki so na-
loženi banovini, je potrebno zaosteno število
uradnih, da se vse uradne zadeve rešuje
hitro. Danes je pri banški upravi in pri
sreskih načelnstvih 238 banovinskih
uslužbenec, v novem proračunu pa jih je
predvidenih 332.

Ostali izdatki banovinskega proračuna
pa so namenjeni poleg odplačevanja banov-
inskih dolgov, predvsem za izboljšanje sa-
danjega neugodnega gospodarskega stanja

in za povzdigo splošne kulture v banovini.
Semkaj spadajo predvsem izdatki za pospe-
ševanje kmetijstva, v katere svrhe je dolo-
čen znesek Din 19.769,21

Izdatki za socialno skrbstvo in narodno
zdravje predstavljajo v banovinskem pro-
računu relativno najjačjo postavko. Pre-
skrbba siromašnih oseb je po zakonu sicer
naložena občinam, vendar pa se mora na
tem polju udeleževati tudi banovina, oso-
bito na polju mladinskega skrbstva s tem,
da vzdržuje dva dečja doma, tri zavode
za defektno deco in en zavod za vajeniški
naraščaj. Zelo važno delovanje razvija
banovina tudi v tem pravcu, da posreduje
za osirotelo deco, ki nima roditeljev ali je
njena vzgoja iz drugih razlogov ogrožena,
da najde rednike iz vrst poštenih družin.

Pri pospeševanju in čuvanju narodnega
zdravlja odpade največji del izdatkov na
vzdrževanje bolnic in bolniških naprav. Ob-
seg obstoječih bolnic ne zadostuje več, ker
se opaža stalno naraščajoča frekvenca bol-
nic in s tem stalen porast bolniških oskrb-
nih dni. Radi tega moramo posvetiti vso
skrb izpopolnitvi in razširitvi bolniških na-
prav z graditvijo novih bolniških zgradb
in razširitvi obstoječih bolnic. Velik nedo-
statek na tem polju je pomanjkanje za-
dostnih prostorov za umobolne bolnike, že
bivši oblastni samoupravi sta hoteli temu
nedostatku odpomoci z nakupom primerne-
ga posestva in zgraditvijo nove umobolni-
ce. Ta načrt je izvedla banovina na ta na-
čin, da je kupila graščino Novo Celje, kjer
bo v prenovljenih in adaptiranih prostorih
mesta za 300 umobolnih oseb, s čimer se
bo zadovoljilo za enkrat najnujnejšim po-
trebam.

Radi povzdigje in napredka ostalega go-
spodarskega in kulturnega življenja v ba-
novini se namerava pospeševati obrt, trgo-
vina in industrija. Na široki podlagi zasno-
vana elektrifikacija banovine bo za gos-
podarski razvoj vsakega kmeta ogromnega pome-
na. Sem spada nadalje briga za ceste in komu-
nikacije vobče, izpopolnitev avtobusnega
prometa kot dopolnilo železniških zvez, mo-
dernizacije in rekonstrukcije obstoječih
cest. Sedanje cestne zgradbe niso več pri-
merne za naglo se razvijajoči avtomobilski
promet, vsled česar ne trpi samo promet,
temveč tudi ceste same in se mora za njih
vzdrževanje trošiti nesorazmerno visoke
zneske. Ureditvijo cest po modernih načelih
zahteva trenutno sicer res velike investic-
ije, ki so pa dobro naložene, ker se vzdr-
ževalni stroški reducirajo in je na ta način
že podana opravičnost investicij. Zaradi
tega nas trenutno večji izdatki ne smejo
plašiti, kakor splošna prevelika štednja ni
na mestu tam, kjer gre za izdatke, ki po-
življajo gospodarsko življenje, ublažujejo
gospodarsko krizo in s tem pospešujejo
splošno blagostanje.

Obremenitev občin

Najvažnejši činitelj za širjenje pro-
svete in izobrazbe po deželi so osnovne
šole. Zakon o narodnih šolah nalaga občin-
am dolžnost, da morajo vsespovsod skr-
beti za primerne šolske zgradbe, kar pa
doveče v neredkih primerih do težke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni davki vse-
kakor znosljivi in v primeri z drugimi dr-
žavami zmerni, da pa postanejo te davke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni davki vse-
kakor znosljivi in v primeri z drugimi dr-
žavami zmerni, da pa postanejo te davke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni davki vse-
kakor znosljivi in v primeri z drugimi dr-
žavami zmerni, da pa postanejo te davke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni davki vse-
kakor znosljivi in v primeri z drugimi dr-
žavami zmerni, da pa postanejo te davke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni davki vse-
kakor znosljivi in v primeri z drugimi dr-
žavami zmerni, da pa postanejo te davke pre-
obremenitve občinskih financ. Značilno pa
je, da ni mogoče govoriti o splošni pre-
obremenitvi občin, temveč so to le spora-
dični primeri v okrajih, ki so vsled pre-
majhnega obsega in s tem združene ma-
davne moči bili že do sedaj pritegnjeni
k javnim davčnim in pretrani meri. Kon-
statirati je treba, da so državni dav

kemu cilju služiti daljni znesek Din 4 milijone za ustanovitev banovinskega šolskega sklada, ki se bo uporabljal za dajanje posojil za šolske zgradbe odnosno za bonifikacijo dela obrest: takih posojil. Izenačenju bremen.

Štednja na pravem mestu

Težak gospodarski položaj vseh krogov, ki ni bil pri sestavljanju proračuna pred očmi, zahteva kar največjo gospodarnost, ki pa ne sme iti — kakor že omenjeno — tako daleč, da bi se eliminirali izdatki, ki so koristni in potrebni, da zlasti nadaljnje gospodarsko razvijanje in dvigovanje splošnega blaginje. Princip gospodarnosti se je začel pri izvrševanju banovinskega proračuna povsod in dosledno izvajati. Storitveni so v tem smislu važni ukrepi. Banovinska podjetja in ustanove morajo postati vzor dobrega in racionalnega gospodarjenja. Radi tega je pri njih uvedeno knjigovodstvo po trgovskih načelih in se bo že v bodočem letu mogla konstatirati njih rentabilnost. V tem pogledu se je v preteklosti mnogo gresilo, marsikaj gre pa tudi na rovaš neekonomične štednje, vsled česar posebno kmetijski zavodi in bolnice niso moge napredovati, temveč se je njih stanje poslabšalo.

Veliko važnost polagam tudi na gospodarnost pri sreskih cestnih odborih, katerim se ravno pri nabavi gramozov in di prilik, da s preudarno ureditvijo tega vprašanja znatno zmanjšajo izdatke.

Banovinski cestni fond

Primerno vzdrževanje in obstoj celih cest in njih moderniziranja z ozirom na avtomobilski promet je nujno potrebno, zahteva pa take denarne žrtve, da jih ni mogoče kriti iz rednega občnega banovinskega proračuna. Radi tega je treba v te svrhe najti posebne vire, ki so v organizaciji zvezi z uporabo cest in ki bi se izključno uporabljali za cestne svrhe. V ta namen je predvidena ustanovitev banovinskega cestnega fonda, iz katerega bi se naj kriti vsi materialni izdatki za vzdrževanje in manjše rekonstrukcije ter obresti in anuitete od cestnih investicijskih posojil. Za kritje izdatkov cestnega fonda bi naj služile predvsem takse na motorna vozila v približni višini sedanje državnice banovinske takse. Splošno je znano, da motorna vozila na eni strani v znatni meri kvarijo naše ceste, na drugi strani pa kategorično zahtevajo zboljšanje sedanjih cest. Radi tega je le upravičeno, da se jih v izdatni meri pritegne k cestnim stroškom. Ravno tako je upravičen davek na nakladanje in razkladanje za prevoz blaga na železnici. Treba si je samo preločiti, da se je leta 1928 na ozemlju dravske banovine natovalilo in iztovorilo na železniških postajah preko 6.000.000 ton blaga. Na kilometre daleč od železniških postaj se kvarijo s temi tovari ceste, ne da bi dobila cestna uprava za to primeren ekvivalent, ki ga tudi ni mogoče zajeti s pobiranjem posebnega prispevka za prekomerno uporabo cest. Kot nadaljni viri cestnega fonda pridejo v poštev: Trošarina na benzin, trošarina na pnevmatike prispevek avtobusnih podjetij za preko merno uporabo javnih cest taksa na šolske legitimacije, odkup osebnega dela na banovinskih cestah, davek na premije od zavarovanja motornih vozil in davek na vrečno živino.

Podpore za pospeševanje splošnega napredka

Kakor že omenjeno, je banovinski predvsem naložen pospeševanje gospodarskega in kulturnega napredka. Kar se tiče te pospeševalne funkcije, ki je naložena banovini, je treba ugotoviti, da se glede posameznih panog vrši na različne načine in sicer posredno in neposredno. Deloma je zato nastavljen strokovni uradniški aparat, kateri sodeluje kot svetovalec in učitelj ter tudi kot vzbudivatelj, da se odpravijo ovire dobremu razvoju določenih panog, da se uporabljajo sodobna in najboljša sredstva za doseg čim večjega efekta, ter da se obče dviga kultura in poznavanje posameznih gospodarskih panog. Neposredno pa se vrši pospeševanje s tem, da se ponaga z materialnimi sredstvi, da se dajejo podpore, ki naj zlasti v časih, ko so izredne potrebe v cenah visoke, omogoči nabavo istih. Tu smo polagali mnogo važnosti, da odpravimo nedostatke preteklosti ter vzamemo podpora omni značaj, ki je kedaj kvarno vplival na moralno našega naroda. Objektiva uprava daje podpore po enotnih načelih, ki so za vsakogar ista in abstrahirajo kolikor toliko od osebnega momenta. Zato so se pripravili in objavili posebni pravilniki, v katerih so naprej točno precizirani pogoji za doseg podpore, ki se dajejo za pospeševanje raznih kmetijskih panog, za asanacijo vasi, za dovode, melioracije itd. Podpora naj se daje praviloma samo v obliki procentualnega prispevka k nabavi ozirom investicijskim stroškom, ali pa naj bo nagrada za vzorno gospodarjenje.

Študijski fond

V poslednjem slučaju naj vzpodbuja okolico k napredku, sicer pa ji je mesta samo tam, kjer je požrtvovalnost neposrednih interesov zagotovljena. Pri študijskih podporah se uveljavlja načelo, da mora biti iste deleže dobili najbolj in najprej. Tu vrše podpore neke vrste selekcijo, da rešimo iz podedelja naše najbolj nadarjene ljudi ter jih izobrazimo v prbi ožje in širše domovine. Za one, ki so že v svojih poklih ali pa jim je služba zagotovljena, se namerava ustanoviti študijski fond, iz katerega se bodo dajala izključno brezobrestna posojila za poplnitev študija doma ali v inozemstvu, ako so prosili trenutno brez sredstev. Tako se bo iz sredstev študijskega fonda moglo vršiti v teku nekaj let trajno podpiranje potrebnih brez posebne obremenitve banovine. Povdarjam to radi tega, ker je bilo potrebno, da se v pospeševalni službi uvede odreden sistem, katerega more tudi javnost kontrolirati.

Sokolska vzgoja

Ni mi potreba posebej povdarjati, da sem v proračunu poskrbel tudi za to, da se sokolska vzgoja čim izdatneje podpira. Sredstva so namenjena v glavnem za izobrazbo vadiateljskega naračaja. To je potrebno, ker se na podlagi sokolskih načel ter s pomočjo sokolskih organizacij, ki naj ustanovijo svoje postojanke v zadnji vasi, vzgoji naš narod v zdravju in moči, v zvestobi do domovine, porzrtvovalnosti, bratstvu in medsebojni ljubezni.

Govor bana so sprejeli navzoči banki svetniki z dolgastrajnim plaskanjem.

Udanostna brzojavka Nj. Vel. kralju

Najstarejši član banskega sveta župan in gostilničar v Lokah pri Zusmu, g. Florijan Gajšek je nato predlagal, naj se odpošlje Nj. Vel. kralju Aleksandru I. udanostna brzojavka, predsedniku ministrskega sveta generalu Živkoviću pa pozdravna brzojavka.

Brzojavka Nj. Vel. kralju se glasi:

Nj. Vel. kralju Aleksandru I., Beograd Pod predsedstvom bana g. dr. Marušića Draga zbrani člani banskega sveta dravske banovine si usojamo na svoji prvi seji izraziti Vašemu Veličanstvu svojo neomajno zvestobo in udanost z najiskrenejšimi željami za Vašo in Vašega visokega doma dobrobit. Trdno zaupajoč v izvršeni in smotreni cilj Vaše vladavine dajemo obenem izraza svoji trdni nadi, da boste od Vas započeto delo narodnega in državnega ujedinjenja dovedli do popolnega konca v srečo in procvit našega naroda in naše ljubljene države.

V to ime Vam kličemo: Bog živi našega ljubljenega vladarja in kralja Aleksandra I. in njegov visoki dom.

Citanje te udanostne brzojavke so vsi navzoči poslušali stoje ter z navdušenim odobravanjem sprejeli ta predlog.

Brzojavka predsedniku ministrskega sveta generalu Petru Živkoviću se glasi:

Pozdravna brzojavka ministrskemu predsedniku

Gospod Peter Živković, predsednik ministrskega sveta, minister za notranje posle, armijski general, častni adjutant Nj. Vel. kralja, Beograd Pod predsedstvom bana g. dr. Marušića Draga na svoji prvi seji zbrani člani banskega sveta dravske banovine Vas prisrčno pozdravljamo kot prvega sodelovalca našega ljubljene vladarja kralja Aleksandra I. Obenem upamo in želimo, da bomo s svojim delom Vam pripomogli izvršiti veliko nalogo, ki Vam je bila poverjena od Nj. Vel. kralja V to ime kličemo: Zivet predsednik naše kraljevske vladet! Zivela sreča in močna Jugoslavija!

Tudi ta brzojavka je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Banovinski proračun

Nato je načelnik finančnega oddelka banske uprave g. dr. Orel podal svoje poročilo o proračunu za leto 1931-1932.

Banovinski proračun za leto 1931-1932 izkazuje 119.964.015 Din izdatkov in ravno toliko dohodkov. Napram proračunu za leto 1930-1931 je novi proračun zmanjšal za 16.098.271 Din, kar je posledica: tehnične sestave novega proračuna. Izdatki za vzdrževanje banovinskih cest so namreč letos posebej preliminarirani v proračunu cestnega fonda, ki tvori s proračuni banovinskih zavodov in ustanov aneks k splošnemu proračunu, dočim so bili ti izdatki v proračunu za leto 1930-31 njegov sestavni del in so znašali 19.680.000 Din. V novem proračunu pa so predvideni z zneskom 27.350.000 Din.

Izdatki

Od izdatkov občnega proračuna odpade na centralni urad banske uprave 12.999.020 dinarjev. V tem poglavju so predvideni osebni prejemki vseh banovinskih uslužbenecv pri banski upravi in pri sreskih načelnstvih, dočim so prejemki osebja banovinskih ustanov in zavodov izkazani v posebnih proračunih. Na osebne prejemke centralnega urada odpade 8.034.520 Din, torej niti 8 odst. celotnega proračuna, kar je gotovo zmerna postavka. Preliminirani izdatki za osebne prejemke so za 664.771 dinarjev večji v primeri z dosedanjimi, ker bo treba v prihodnjem proračunskem letu pomnožiti predvsem tehnično osebje z ozirom na obsejni gradbeni program, ki si ga je stavila banska uprava in pa z ozirom na postojni obseg poslov banske uprave, ki so potrebni zlasti zaradi pospeševanja kmetijstva. Celokupni izdatki I. poglavja znašajo 12.999.020 Din in so za 1.094.771 Din večji kot v proračunu za leto 1930-31. Ta povečanje je utemeljen v naravnem razvoju poslov banske uprave, posebno pa v nameravani intenzivni gradbeni delovnosti.

Izdatki za kmetijstvo znašajo 19.760.211 dinarjev, t. j. 17 odst. celotnega proračuna in so za 5.422.340 Din višji kot v proračunu za leto 1930-31. Povečanje izdatkov izvira iz želje banske uprave pomagati s prispevki in podporami kmetickemu stanu k izboljšanju njegovega sedanega kritičnega položaja. Od teh izdatkov odpade na dotacijo banovinskemu kmetickemu zavodu 6.914.927 dinarjev ostali znesek pa je namenjen za obče pospeševanje kmetijstva za kmetjsko izobrazbo, pospeševanje poljedelstva živinoreje, vinarstva, sadjarstva, gozdarstva kmetijskega zavarovanja itd.

Izdatki za prosveto znašajo 13.466.308 dinarjev ali 11 odst. celotnega proračuna. Povečanje znaša 4.574.890 Din. Poleg obveznosti banovine za vzdrževanje zgradb srednjih šol in učiteljske tvorijo največji del izdatkov prispevki banovinskemu šolskemu odboru v znesku 9.032.992 Din; od tega je namenjeno 6.000.000 Din za podpore občinam pri zgradbah osnovnošolskih poslopij, ostanek pa za splošno povzdigo kulture in prosvete v banovini.

Na tehnični oddelek odpade 21.546.013 dinarjev. Od tega zneska gre 8.121.013 Din za plačo cestariem in cestnim nadzornikom za banovinske ceste v dolžini 3600 kilometrov. Za hidrotehnična dela gre 3.050.000 Din, za podpore za zgradbo vodovodov pa 2.000.000 Din. Stroški za nameravane melioracije in regulacije se bodo krili z investicijskim posojilom. Materialni izdatki za vzdrževanje cest kakor tudi anuitete in obresti cestnih investicijskih posojil so izkazani v proračunu cestnega fonda. Čigar ustanovitve je banska uprava predlagala na kompetentnem mestu. Če na priložnost ne bi prišlo do ustanovitve cestnega fonda, se bodo morali tudi ti izdatki kriti iz občih banovinskih dohodkov. Za enkrat je tukaj predvidena le dotacija za cestni fond v znesku 5.000.000 Din.

Izdatki za socialno skrbstvo in narodno zdravje znašajo 29.547.634 Din, kar pred-

stavlja 25 odst. celotnega proračuna. V odseku za socialno skrbstvo je predvideno za vzdrževanje dveh dežij domov in v banovinskega doma v Ljubljani 1.377.420 Din, za splošno socialno skrbstvo pa 5.150.000 dinarjev. Od tega odpade dva milijona za podpiranje gradbene akcije, en milijon pa za podpore za zgradbe ubožnic in hišalnic. Med izdatki za zdravstvo je namenjen znesek 14.568.532 Din kot dotacija za kritje oskrbnih stroškov v zdravstvenih zavodih in za posebne prejemke osebja v teh zavodih. Ti izdatki so napram onim v sedanjem proračunu znižani, to pa s predpostavko, da bo s 1. aprilom 1932 prevzela država splošno bolnico in bolnico za ženske bolezni v Ljubljani ter bolnico za duševne bolezni v svojo upravo. S tem prevzemom, ki je utemeljen v zakonu o bolnicah, bi seveda odpadla državna dotacija za te zavode, vžle temu pa bi bil banovinski proračun razbremenjen za okroglo 5.000.000 Din. Z zakonom o združenih zdravstvenih občinah se je banovinam naložila dolžnost, da morajo plačevati vsaki združenji zdravstveni občini po enega zdravstvenika in eno sestro pomočnico ter stroške za zdravila in »draviljenje siromahov« niti oseb. Vsi ti stroški skupaj znašajo 6.036.682 Din. Za pospeševanje in čuvanje narodnega zdravja je določen znesek 2.385.000 Din.

Za podpiranje obrti, trgovine in industrije je predviden znesek 4.358.872 Din, kar pomenja povečanje za 875.569 Din. Največji prirastek izkazuje izdatki za tujski promet, ki mu banska uprava posveča posebno pažnjo. Izdatki za tujski promet bodo znašali letos 1.894.000 Din napram 850.000 dinarjev v tekočem proračunu.

Stroški za agrarne operacije bodo znašali 812.000 Din napram izdatkom 772.000 Din v letošnjem proračunu. Izdatki so v glavnem namenjeni na ureditev in melioracije pašnikov.

Za plačevanje anuitet in obresti je predviden znesek 8.000.000 Din. Od tega odpade za odplačevanje dolgov bivših oblastnih samouprav 6.600.000 Din, presek pa je določen za obresti in anuitete investicijskih posojil, ki se bodo neli za regulacijo rek in hudournikov, za povečanje uradnega poslopija Kranjske hranilnice, za nadziranje

Narodnega muzeja in za popravila nekaterih drugih poslopij, ki so last banovine. Stroški za investicijska posojila ostalih panog (kmetijski zavodi, cestne zgradbe, bolniške zgradbe) so predvideni pri dotičnih poglavjih proračuna.

Za razne druge izdatke je predviden kredit 9.473.000 Din, za v proračunu ne predvidene izdatke pa rezervni kredit 3923.957 Din.

Dohodki

Pri iskanju kritja obih proračunskih izdatkov se je banska uprava držala načela, da ne gre obremenjati prebivalstva z novimi davčnimi izjemo bi tvorila trošarina na one vrste brezalkoholnih pijač, ki vsebujejo kemije sestavine. Izdelki iz sadnih sokov in mineralnih vod ne bi bili prizadeti. Ta trošarina bi se uvedla na predlog ministrstva za poljedelstvo, uvedle pa jo bodo predvidoma tudi druge banovine.

Uvidevajoč dejstvo, da so davkoplačevalci zlasti z avtonomnimi dokladi preobremenjeni, je v tem proračunu banska uprava znižala doklado k neposrednim davkom od 40% na 35%. Zaradi tega bi se preliminarne dohodki znižali na 27.824.160 Din napram 30.800.000 Din v tekočem proračunskem letu. V ostalem so predvideni le oni viri dohodkov, ki so že v proračunu za leto 1930-31. Dohodki so se ugotovili v oni višini, ki jo bodo po dosedanjih izkustvih v prihodnjem proračunskem letu predvidoma res dosegli, tako da je proračun dohodkov popolnoma realen. Z usvratitvijo cestnega fonda pa se bodo pobirale še nekatere davčnine od onih interesentov, ki jim bodo izdatki za rekonstrukcije in modernizacijo cest v prvi vrsti koristili.

Po referatu dr. Orela se je vršila debata o postavki osebni in materialni izdatki centralnega urada banske uprave, nakar je bila seja ob 12.30 zaključena. Prihodnja seja jutri dopoldne ob 9.

Ostavka dr. Kramerja

Beograd, 20. januarja p. Novoimenovani praški poslanik dr. Kramer je danes podal ostavko na svoje mesto banskega svetnika dravske banovine.

Beograd, 20. januarja p. Novoimenovani praški poslanik dr. Kramer je danes podal ostavko na svoje mesto banskega svetnika dravske banovine.

Nemška sodba o polčanju v Jugoslaviji

Ugodno poročilo nemškega gospodarskega lista - Naraščanje zaunania inozemskega kapitala

Berlin, 20. januarja. r. V gospodarskem poročilu, ki ga izdaja za svoje klijente največja nemška banka, Deutsche Bank und Discount-Gesellschaft v Berlinu, se bavi tudi z gospodarskim položajem v Jugoslaviji, o katerem pravi med drugim:

»Zanimanje gospodarskih krogov je osredotočeno na vprašanje, kdaj in pod kakimi pogoji bo prišlo do najetja velikega državnega posojila. Glavni cilj tega posojila je stabilizacija dinarja, to je fundacija sedanega obtoka bankovcev. Dinar je že od 1925 dejansko stabiliziran, ker se giblje njegov tečaj v tej dobi stalno okrog 9.13 švicarskih frankov. Državne finance so pod sedanjim vladnim režimom popolnoma uravnotežene. Državni dohodki so znašali leta 1929-30 iz neposrednih davkov 2.34, iz posrednih davkov in taks 3.73 milijarde dinarjev. Državni monopol (tobak, sol, žgalice) so dali 2.37, državna podjetja (železnice, gozdovi in rudniki) pa 3.65 milijarde dinarjev. Izdatki, ki se dele na vojsko in centralno upravo, kulturne in gospodarske izdatke ter monopolne in državna podjetja, so za več sto milijonov manjši od dohodkov. Trgovinska bilanca je izkazala lansko leto 146 milijonov prebitka. Plačili na bilanca pa je izkazala aktivnost za 1.255 milijonov dinarjev, dočim so izplačila v inozemstvu znašala 1.223 milijonov. Gospodarska kriza se sicer obeti, vendar pa ne

centi sodelovanje delegatov in da se je prepričala o tem, da je osebni stik najboljše pot za odstranitev razlik in nesoglasij.

London, 20. jan. AA. Zaključek indijske konference komentirajo angleški listi zelo povoljno. »Times« izraža upanje, da bodo odbori konference nadaljevali svoje delo za boljšo bodočnost Indije.

»Manchester Guardian« meni, da je indijska konferenca v marsičem razčistila ozračje ter naglašala, da morajo Indijci sami ustvariti svojo neodvisnost. List naglašala, da ne more biti vseindijske ustave, dokler ne bodo zadovoljni kristjani, muslimani in druge indijske manjšine. Člani manjšinskega odbora se morajo vrniti v Indijo s trdnim namenom, da rešijo čimprej manjšinsko vprašanje ter poravnajo svoje verske spore.

»Daily Telegraph« pravi, da je indijska konferenca dovršila ogromno delo in veliko pripomogla k rešitvi tega zapletenega vprašanja.

Bombay, 20. januarja. AA. Indijski prvaki so danes objavili manifest, ki v njem izjavljajo, da bi bil moral Macdonald pristati vili svoji deklaraciji na zaključni seji indijske konference izjavo o obči amnestiji v Indiji ter ukinitvi policijskih določb, ki so glavna ovira za nadaljnja pogajanja o indijski ustavi.

Poglobitev trgovinskih stikov z Argentino

Zagreb, 20. jan. n. Z današnjim jutranjim brzojavkom je prisel v Zagreb argentinski poslanik v Beogradu Alberto Candiotti. Na kolodvoru ga je sprejel konzul republike Argentine in konzul republike Chile. S poslanikom Candiottijem je prisel iz Beograda tudi tamošnji generalni konzul Argentine Barrios. Gosta sta se nastanila v hotelu »Esplanada«, popoldne pa sta posetila bana savske banovine dr. Iva Perovića ter mestnega načelnika dr. Stefana Srkčija. Nato se je vršila v zbornici za TOI kratka konferenca z zastopniki trgovskega stanu. Razpravljali so o možnosti tesnejših trgovskih odnosov med našo državo in argentinsko republiko.

Beograd, 20. jan. p. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra pravde in v sporazumu s predsednikom ministrskega sveta podpisal ukaz, s katerim se v območju apelacijskega sodišča v Ljubljani premeščajo nekateri sodniki po službeni potrebi, drugi pa na lastno prošnjo in s katerim je imenovanih v istem območju deset sodniških pripravnikov za nove sodnike okrajnih (sreskih) sodišč v raznih krajih Slovenije.

Po službeni potrebi sta imenovana za sodnika okrajnega sodišča v Mariboru Cvetko Azman, doslej sodnik sreskega sodišča v Ptuj in dr. Srečo Grmovaček, doslej sodnik sreskega sodišča v Dolnji Lenjavi.

Na lastno prošnjo so imenovani: za sodnika deželnega sodišča v Ljubljani Janko Müller, sodnik sreskega sodišča v Konjicah; za namestnika drž. tožila pri okrož. sodišču v Celju Jurij Lesjak, sodnik sreskega sodišča v Sošanju; za namestnika državnega tožila pri okrož. sodišču v Novem mestu Ferdinand Meršol, sodnik sreskega sodišča v Trebnjem. Za starešino sreskega sodišča v Kozjem Silverij Pakiz, sodnik istotam; za sodnika sreskega sodišča v Konjicah Leopold Šmalc, sodniški pripravnik pri dež. sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Ptuj Branjo Goslar, sodniški pripravnik pri dež. sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Dol. Lendavi dr. Miroslav Dev, sodniški pripravnik pri okrož. sodišču v Mariboru; za sreskega sodnika v Kozjem Alojzij Trampuž, sodniški pripravnik pri okrožnem sodišču v Mariboru; za sodnika sreskega sodišča v Smarju pri Jelšah Josip Kokalj, sodniški pripravnik pri dež. sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Marenbergu Mirko Kejžar, sodniški pripravnik v Mariboru; za sodnika sreskega sodišča v Sošanju Zdenko Verstovšek, sodniški pripravnik v Mariboru; za sodnika sreskega sodišča v Metliki dr. Aleksander Grobelnik, sodniški pripravnik pri deželnem sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Črnomlju Albin Torelli, sodniški pripravnik pri dež. sodišču v Ljubljani; za sodnika sreskega sodišča v Trebnjem Karol Plečević, sodniški pripravnik pri dež. sodišču v Ljubljani.

Na lastno prošnjo so premeščeni: Josip Zorko, sodnik sreskega sodišča v Smarju pri Jelšah k sreskemu sodišču v Kamniku; Josip Pfeifer, sodnik sreskega sodišča v Brezicah k sreskemu sodišču v Kranju; France Slabe, sodnik sreskega sodišča v Marenbergu k sreskemu sodišču v Radovljici.

Beograd, 20. januarja p. Novoimenovani praški poslanik dr. Kramer je danes podal ostavko na svoje mesto banskega svetnika dravske banovine.

Kruto kaznovanje Slovencev v Italiji

Trst, 20. januarja. AA. »Popolo di Trieste« javlja, da je bil Slovenec Ignacij Lazar, ki so ga lani prišli, ko je nescel seboj iz Jugoslavije neke tiskovine in liste, obsojen v Gorici na tri leta ječe, 20.000 lir globe in 740 dni upravnih glob za zaradi cigarete, ki jih je imel pri sebi.

Napredovanje

Beograd, 20. januarja AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljen za uradnika pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani v II/2 Dušan Podgornik, dosedaj v II/3.

Beograd, 20. januarja p. V višjo skupino je napredoval višji monopolni inspektor Ivan Tome pri tobačni tovarni v Ljubljani.

Načelnik Čmelik upokojen

Beograd, 20. januarja AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog ministra za gozdove in rudnike je upokojen Vilko Čmelik, načelnik oddelka za gozdarstvo v I/3a, s pokojnino, ki mu pripada po službenih letih.

Sodišče v Prištini pogorelo

Priština, 20. januarja p. Snodi okrog 7. je nastal iz neznanega vzroka požar v poslopiju tukajšnjega sodišča. V hipu je bilo vse poslopje in plamenih. Na pomoč so prihiteli gasilci in vojaštvo ter se je posrečilo rešiti arhiv in del pohištva. Vse drugo je zgorelo. Škoda je precej velika.

Granata raztrgala dva otroka

Kavadar, 20. januarja p. V bližini Drenova so našli igrajoči se otroci staro granato, s katero so se začeli igrati. Granata je pri tem eksplodirala in je dva otroka dobesedno raztrgala, trije pa so bili nevarno ranjeni.

Nenadna smrt

Varaždin, 20. januarja č. Davi je nenadoma umrl mesar Stjepan Popijač. Ravno ko je zaklaj svinjo, se je zgrudil in bil v trenutku mrtev. Zdravniki so ugotovili, da ga je zadela srčna kap.

Drugo gostovanje dr. Alješina v Zagrebu

Zagreb, 20. januarja n. Svetovni šahovski mojster dr. Alješin bo imel ne danes, temveč jutri v sredo ob 8. v Novinarskem domu novo produkcijo tako zvane brze igre.

Trgovinska pogodba s Turčijo

Beograd, 20. januarja č. Pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe med Jugoslavijo in Turčijo so uspešno končana. V soboto bodo pogodbo parafirali.

Nadaljevanje telefonskih in brzojav. poročil na 5. strani

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Precej stalno, nekoliko oblačno, malo hladneje. — Situacija večernjega dne: Velika barometriška depresija, ki je ležala pretekli dne nad severno Evropo, prihaja s svojim centrom vedno višje na severozahod Evrope. Za njo prihaja visok tlak z Oceanu, ki je že prekril celo zapadno in deloma tudi južno Evropo. Jadranski minimum je popolnoma oslabil. Tlak je padel za 0,1 do 1 mm samo v višjih krajih gorske Hrvaške, dočim se je drugod dvignil za 0,1 do 7 mm, največ na jugu. Temperature so ostale v Primorju, Hrvaškem in Sloveniji brez velikih sprememb, v južnih predelih pa so padle za 1 do 2 stopinji. Le v višjih krajih in v srednji Hrvaški so temperature znatno narasle, ponekod celo do 13 stopinj C.

Dunajska vremenska napoved za sredo:

Vremenski značaj negotov; najbrž precej oblačno. Temperatura bo zmerno padla.

Naši kraji in ljudje

Dr. Edvard Šavnik

Kranj, 20. januarja.

Včeraj v večernih urah je vse mesto nadomaj pretresla žalostna vest, da je umrl občan Kranja, dr. Edvard Šavnik. Odlomila se je stara, prava veja gorenskega stebila, prenehala je biti srce, v katerem je do zadnjega trenutka gorel neugasni ogenj plemenitosti in človekoljubja. Bil je zdravnik, oče na razpolago vsem v jutranjih ali poznih večernih urah s prijateljsko besedo ali s svojim obsežnim znanjem, katero je kot povsem moderni zdravnik do zadnjega neumorno dopolnjeval. Bil je izraz jeklenege značaja, ki ni nikoli klonil

pred nikomer, vedno zvest svojim čistim idealom. Mnogi doma in izven meja ga bodo ohranili v neizbrisnem častnem spominu. Pogresali ga bodo vsi — gospod, dijak in delavec, posebno pa ga bodo pogresala vsa naša humanitarna, kulturna in narodna društva, katerih zvesti član, ustanovitelj in podpredsednik je bil pokojnik.

Rodil se je 13. marca 1852 v Kranju kot sin lekarnarja Sebastjana Šavnika. Nižjo gimnazijo je dovršil doma, višjo pa v Ljubljani, Medicinske študije je končal v Gradcu, kjer je tudi promoviral 1875. Svojo prvo službo je nastopil v Laškem kot občinski zdravnik. Na tem mestu ni bil dolgo, vojska dolžnost ob mobilizaciji ga je klicala v Bosno. Z vojno vojničevim bataljonom je prebrel križem trepčo drugo domovino. Vrnil se je šele naslednje leto in bil takoj imenovan za uradnega zdravnika v Logatcu. Službe ni nastopil, nastopil se je — v rojstnem kraju — kot privatni zdravnik, obenem pa je postal pomočnik pri uradnem zdravniku dr. Maleju. Po njegovi smrti je bil imenovan na njegovo mesto kot uradni zdravnik, leta 1888, pa je bil imenovan za sreskega zdravniškega referenta. To službo je opravljal zvesto do leta 1920, sedaj pa so ga upokojili in odlikovali je bil za dolgoletno neumorno zvesto službovanje z redom Sv. Save IV. stop. Pokojnika, ki je bil tudi dolga leta železniški zdravnik, je poznala vsa Gorenjska, zaupanje ljudi je bilo veliko, še sedaj v bolnici so prihajali k njemu prositi sveta in tople besede. Nikoli ni odrekal nikomur, vedno delaven, skrben, vedno tih in miren.

Vse svoje moči, vse svoje proste ure je posvetil doma narodnemu in kulturnemu delu. Bil je ustanovitelj in nad 50 let zdravnik Prostov, gasilnega društva. Sam je organiziral in vodil reševalni oddelček in je tu s svojo strokovnjo besedo vzgojil praktični in delovni kader. Društvo ga je pred leti za premožne zasluge in veliko delo imenovalo častnim članom. Udeleževal se je tudi pri Narodni čitalnici kot pevec, dolgo časa je tudi sodeloval v znanem Parnovem orkestru, nekaj let pa je predsedoval društvu, ki ga je za njegove velike zasluge počastilo s častnim članstvom. Od ustanovitve je stal v prvih sokolskih vrstah in se udeleževal kot predavatelj zlasti na župnih in društvenih tečajih. Ko se je obnovila gimnazija 1894, se je kmalu na njegovo pobudo osnovala dijaška kuhinja. Kaj je bil blagi pokojnik tej humanitarni ustanovi, bi vedelo povedati največ številke v knjigah; darovi v demarju in blagu so vedno prihajali

iz njegovih radodarnih rok. Bil je zvest zagovornik, neutrujen nabiralec vsi vrsto dolgih let. Z njim bo izgubila dijaška kuhinja močan stebel in častnega predsednika. Nad 30 let je bil v občinskem odboru in si je pridobil tudi tu z delom premožne zasluge; izvoljen je bil za častnega meščana mesta Kranja. Bil je ustanovni član in dolga leta odbornik Opleševalnega društva, sploh je kot čebelica neumorno deloval v vseh narodnih, dobrodelnih in kulturnih društvih. Umrl je mož dela, zdravnik-dobrotnik, ki mu je bil poklic lajsanje bede in gorja trpečih, ne pa zbiranje posvetnih zakladov. Svoj zdravniški honorar, če ga je sploh računal, je po večini odstopal dijaški kuhinji.

Danes žalujejo ob njegovi krsti poleg mnogih nešteti hčerke Marta, uradnika Narodne banke, Vera, soproga trgovca Janka Sajovca, Meta, Olga in Renata, učiteljice in in Lev, zdravnik-spezialist v Ljubljani ter številno sorodstvo. Nepozabnega blagoga pokojnika ohranimo v trajnem, najčastnejšem spominu. Težko prizadeti rodbini naše najiskrenejše sožalje.

Največji praznik v letu

Beograd, 19. januarja.

Saj veste, kako je z otroki, posebno malimi, novorojenci. Plenice, pranje, kopanje itd. itd. Pa je Marija hodila pranje, nje na vodo, pa se je voda sknila in ni bila čista in je bilo treba čakati, da se je razčistila. Prav za prav pa se je popolnoma razčistila šele tedaj, ko je stopil vanjo sam Isus Kristus, da ga je krstil sv. Jovan. Vse odedaj je od Božiča, zlasti pa od novega leta sem, ko je vse novorojeno in tudi voda, voda nečista in se razčisti šele na praznik Bogojavljenja, ko se popolnoma »javi Bog« in se naslednjega jutra oz. dopoldneva blagoslovi voda. V pravoslavni hiši, kjer se veruje »po starem«, domačica ne da prati perila vse od Božiča pa do Bogojavljenja, ker je voda tedaj nečista in se razčisti šele tedaj, ko se prinese domov »vodice«, blagoslovljena voda, ki se potem skrbno hrani vse leto in uporablja kot najzanesljivejše zdravilo proti vsem boleznim in drugim takim podobnim nadlogam pri ljudeh in živalih.

V bogojavljski noči, ravno popolnoma — v Beogradu naznanja ta važni trenutek toposki grom — se »javlja Bog«. Tedaj je treba hitro odpreti okno pomoliti glavo skozenj in izreči željo, ki se gotovo izpolni. Seveda se mora paziti, da se izreče pametna želja, kajti če se izreče neumnost, se ravno tako izpolni, seveda v škodo prosilca, kakor se je zgodilo onemu Jovi, ki se ga je nekoliko nakresal, izrekel neumno željo, ki se mu je strahovito izpolnila. To storijo sem slišal danes ne vem kolikokrat: Jovo pomoli glavo skozi okno, pa se mu je, ko je hotel reči: »Daj mi, Bože, puno mericu blaga,« zareklo: »Daj mi, Bože, glavo ko mericu,« pa mu je Bog takoj ustrelel in dal glavo ko merik in je ni mogel več povleči skozi okno.

Isus Kristus se je pojavil v svetu na ta dan in takoj za njim, jutri, prihaja sv. Jovan, ki ga je krstil. Danes, največji praznik v letu, celo večji kot sam Božič, pa se je zato na kar najslavnejši način blagoslovila voda na Savi in na Dunavu. Na Savi je odšla litija iz stolnice »Sabornice« cerkve, na Dunav pa iz nove dorčolske. Na Savi je v prisotnosti vseh najvišjih predstavnikov civilnih in vojaških oblasti in tisočglave množice blagoslovil vodo v lepo okrašenem šatoru sam patrijarh Varnava z mnogostevilno asistenco cerkvenih veljav. Lunkje v led ni bilo treba kopati, ker ni le ledu ne snega, malo hladno pa bi bilo tistim, ki naj bi dvignili ledeno križo iz vode. »Napoleone«, ki se dobi za hladno kopeli, je vsekakor lepo plačilo za to mrzlo južnost. Oni zasavski zimski saski kopaleci, ki jih je pred kratkim prikazalo »Jutro« v sliki in priki, bi bili gotovo najboljši »napoleonski« kandidati. »Vodice« in bosiljak si je občinstvo v hipu razdelilo med seboj.

Kakor rečeno, je obred blagoslovljanja vode zelo svečan in vojaške godbe so svirale po mestu, že v zgodnjih jutranjih urah, ko se je vojaštvo odpravljalo tja doli v Karadjordjevo ulico k pristanišču, in pokali so topovi, da je bilo veselje. Po mestu so vse trgovine in vsi drugi poslovni prostori zaprti. Odprte so samo »kafane« in slaščičarne.

Blagoslovljenje vode se je izvršilo tudi po vseh ostalih cerkvah in ne samo v saborni in dorčolski sv. Aleksandra Nevskega. Seveda pa je bila cerkvena svečanost tu manj slovesna, ker se je litija (procesija) razvila tu samo iz cerkve do vodnjaka v predvorju cerkve, kjer je potem ljudstvo jemalo »vodice«. Druga leta se je dobivanje »vodice« olajšalo ljudstvu, ker se je voda, pripravljena v velikih kadeh, blagoslovila tudi na »pijačah«, živilskih trgih, kar se je pa letos opustilo. Tako so pač se tem večje množice Beograđanov in Beograđank s steklenicami v rokah romale k vsem raznim cerkvam, da so si preskrbele »vodice«, ker je koncem konca na Savi ali Dunavu za marsikoga vendarle predaleč.

Vse delo je danes počivalo. Po državnih uradih so delali »nepravoslavni«, dočim je novsod drugod praznovano vse brez razlike veroizpovedi. In približno tako bo tudi jutri, na Šentjanžovo, kakor bi rekli po naše, ker sv. Jovan za sv. Nikolo pobera največ »krsnih« slav. Kdor ne slavi sam, pa mora k sorodnikom, prijateljem in znancom, da jim čestita, in tako slavi in praznuje zopet skoraj vse Beograd, kar bo jutri še tem priporočljivejši, ko se hoče menda res uresničiti stari pregovor o »Jovanškem mrazu« in je danes pomoci nekoliko »steglo«, pa je prijeto sedeti v zakurjeni sobi, hrustati »kolače« in jih pomalce zalivati z vinsko kapljico in »kafico«.

Naval krvi, tesnoba srca, zasoplenost, tesnoba, dražljivost živcev, migrena, otoplost, nespanje odpravimo kmalu z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da služi »Franz Josefov« voda pri zagatjenju vseh vrst z najboljšim uspehom. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz zagorskega društvenega življenja

Zagorje, 20. januarja.

V društvenem pogledu je bila zadnja nedelja za nas pomemben dan. Dopoldne je v topliški šoli predaval solski upravitelj g. Janko Levstik o splošnih zadevah obrtniškega stanu. Poučnega predavanja se je poleg obrtniškega naročaja udeležilo tudi veliko število mojstrov. Popoldne pa je pred komisijo napravilo 11 vajencev pomočniški izpit.

Ob 14.50 je zboroval ob veliki udeležbi članstva naš Sokol, ob 17. pa je bil občni zbor Sokola Medija-Lzlake. Prostovoljno gasilno društvo pa se je zbralo v občinski zborovalnici k svojem 23. rednemu običnemu zboru. Lititsko gasilsko župo je zastopal g. Janko Hočvar, občni zbor pa je vodil načelnik g. Martin Repovž. Iz povajalec brinjeva in slivovca. Nekega lepega dne pa so jo prijeli organi mestnega dohodarstva urada in uradno resno pogledali v njene kanglice. Zaple niti so ji več litrov »mleka« v obliki žlahtnega polhovgrajskega brinjeva. Plačati je morala precejšnjo globo tako, da je po tem več mesecev vozila mleko »koraj za stonj« v Ljubljano.

Konzum alkoholnih in brezalkoholnih pijač v Ljubljani

Ljubljanci so tekom leta popili nad 4 in pol milijona litrov alkoholnih pijač v vrednosti okoli 50 milijonov dinarjev

Ljubljana, 20. januarja.

V kritje 50milijonskih proračunskih potrebščin pobira mestna občina Ljubljana, ska tudi trošarino na alkoholne pijače. Lani je uvedla tudi trošarino na brezalkoholne pijače. Ta se je začela pobirati šele od 12. aprila naprej. Ker se je lani povsem preobrazil sistem pobiranja trošarine in drugih davčnin na razne predmete in življenske potrebščine, je moral mestni dohodarstveni urad uvesti popolnoma nove statistične rubrike, katerih je sedaj nad 20. Te rubrike v svojih končnih statističnih podatkih ponazorujejo vse materialno življenje Ljubljane. Podatki o konzumu alkoholnih in brezalkoholnih pijač pa tudi predočujejo v socialno-političnem in gospodarskem pogledu vse življenske prilike Ljubljanskega občana. Konzum alkohola, osobito žganja, pridelanega iz špirta, kaže žalostno sliko in vedno narašča. Treba pa je tudi podčrtati, da narašča konzum brezalkoholnih pijač. Statistika teh okrepčil pa je še nepopolna.

Koliko je Ljubljana popila alkoholnih pijač?

To vprašanje je v statističnem pogledu prav poučno. V preteklem letu je Ljubljana sama konzumirala 33.553 litrov ruma, likerjev in drugih oslajenih pijač. Če računamo povprečno 40 Din za liter, so torej Ljubljanci izdali nad 167.765 Din za rum in druge likerje.

Posebno poglavje tvori v statistiki žganje s spiritom. Iz špirta izdelujejo mnogi »zelenece«, ki ga osromna večina revnejših kaj rada zauživa. Če opazujemo množico delavce, vidimo, da si pri svojem težkem delu opoldne privoščijo velik kos kruha, nekoliko slanice ali mesa in nekaj grenke zelene pijače. Ljubljana je lani zaužila in porabila 218.976 litrov žganja in špirta. Računajo, da so za to Ljubljanci izdali najmanj 437.952 Din, vpoštevajoč, da je stal liter žganja 20 Din.

Tihotapstvo žganja

Mali špekulanti in verižniki z žganimi pijačami se vedno prav živahno vtihtapljajo žganje v mesto. Uporabljajo najrazličnejše trike. Pa tudi špekulacije z vinom se skušajo dostikrat izogniti plačilu trošarine, vendar so jim organi vedno za petami. Letos ni bilo kakih večjih senzacij glede tihotapstva. Zanimiva pa je zgodba o neki mlekarici. Ta je lepo v sanglijah za mleko vozila v Ljubljano žganje in ga dobro prodajala. Delala je precejšnjo konkurenco drugim poštenim proizvajalcem.

Še nekaj zanimivosti o nedeljskih prvkih

Ljubljana, 20. jan.

Favorit za prvenstvo mariborskega zimskosportnega podsaveza je veljal mladi Bogomir Neuman, član Mariborskega smučarskega kluba. Nedvomno so bili njegovi

B. Neuman, prvak mariborskega podsaveza

izgledi za prvo mesto toliko boljši, ker ni tekmoval poškodovani Mirko Dolinšek, ki si ne bi pustil vzeti dobrega mesta kot eden najboljših podsavskih smučarjev. Nadarjeni Neuman pa je storil vse, da je kar najbolje častno odrezal tudi v prvenstvu dravske banovine. V zavesti, da meri svoje moči z našimi olimpijci, si je v vztrajnostjo in vsem naporom znal priboriti peto mesto. S tem je nadomestil rutino in sijajno tehniko svojih prednikov.

Sicer se še ne more meriti z našimi prvaki kot enak z enakimi, v svojem mladem členu pa ima pogoje, da se s pravo šolo kaj kmalu uvrsti v njihov razred.

Prvak Joško Janša je z doseženim časom, — ki je dobrih enajst minut boljši od drugoplasiranega — dokazal, da je naš najhitrejši smučar. Morda se nima tako izcelirane tehnike kot njegov brat ing. Janko, zato pa ima plus v svoji močnejši konstituciji, ki premore največje napore. Z lahkoto je prehitel vseh osem prednjih starih številk že pri devetem kilometru proge in vozil kot prvi tudi v cilj. Na str-

PLESNE TOALETE

Prekrasna izbira damskih oblek umetniških vrednot za ples in večerne zabave. Obleke od Din 350 naprej do luksuznih modelov.

FRAN LUKIČ, Stritarjeva ulica.

ročil je razvidno pridno delovanje društva, ki ima 63 aktivnih in 110 podpornih članov ter 28 naročnikov. Društvo je imelo 12 rednih in 4 izredne seje, dve članski zborovanji, 8 vaj z orodjem, 4 pevске vaje, naraščaj pa 24 vaj pod vodstvom g. K. Ziberta. Društvo je uspešno gasilo požar v Stopah ter se udeležilo tudi gasilskega kongresa v Ljubljani. Razne prireditve so donesle blagajni lepe prispevke. Društveno premoženje v gotovini znaša sedaj 24 tisoč 297 Din. Občni zbor je izvolil za načelnika Martina Repovža, za poveljnika Karla Ziberta, za njegovega namestnika pa Rudolfa Ziberta.

Podružnica Udruga vojnih invalidov je nudila popoldne v društvenem domu igro »Domene«, zvečer pa je bila v Sokolskem domu uprizorjena igra »Truljčice« s sodelovanjem Mladinskega zbora glasbenega društva. Igra je dobro uspela, le obisk ni bil zadovoljiv.

mino in od tam v ostrem smuku voziti skozi cilj.

Po narisu profila tekmovalne proge sem mislil, da je bo več km po dolini z odličnim snegom in smo skoro vsi tekmovalci prehrapavo mazali. Meni, pravtako tudi bratu je delalo težave dihanje. Bodlo naju je na desni strani prs, kar je bilo od spremembe zraka. Če bi hotel biti v polni formi, bi moral par dni voziti po Pohorju in živeti v tamkajšnjih vremenskih razmerah. Če vpoštevam vse te okolnosti, sem z uspehom popolnoma zadovoljen.

Z bratom voziva norveške Langrend-ski, pravtako originalne norveške palice in vse maže. Vezave so Broor »With in Betschen«.

V nedeljo nastopiva na Bledu v skokih in v internacionalnih tekmah v vseh konkurencah. Imava namen v Nemčijo na FISA »tekm« v Oberhotu na Turinskem.

Trenirava trikrat tedensko, nikdar s tekmovalnim naporom, kar je edino prav za resnega tekmovalca. Voziva po Torlici Hangovem sistemu.

Delo kranjskih gasilcev

Kranj, 20. januarja.

Eno izmed najstarejših in najbolj agilnih društev v Kranju je brez dvoma Prostovoljno gasilno in reševalno društvo. Humanitarno delo, ki ga opravlja, ni majhno in zasluži vse priznanje. V lepem lastnem domu, ki je bil v zadnjem času temeljito popravljen, se je vršil v petek zvečer 32. redni občni zbor ob veliki udeležbi izvršujočega članstva.

Zbor je otvoril poštvovalni in dolgoletni načelnik g. Rici Mayer s toplim pozdravom. Radi boljšega pregleda je podal sam tudi poveljnikovo in tajnikovo poročilo. V Kranju in okolici je gorelo letos trinaškrat, društvo je pri vseh požarih povečini gasilo z jako velikim uspehom. Največje delo je opravil rešilni oddelček, nad 111 transportov. Križem je prejadral Dravsko banovino novi rešilni avto in ga je pot vodila večkrat tudi do Zagreba. Skoraj polovico transportov se je izvršilo brezplačno. V tem letu je bilo več gasilskih vaj in 3 večji članski sestanki; društvo je bilo zastopano tudi na vseslovenskem gasilskem kongresu v Ljubljani, par članov je tudi nastopilo pri vajah s sekirami. Vršile so se tudi tri velike prireditve: 8. februarja veliki gasilski ples, 4. maja je bila blagoslovitev novega sanitetnega avtomobila pod pokroviteljstvom Nj. Vis. kraljeviča Andreja, kumica pa je bila ga Slavka Šavnika. 28. septembra pa velika javna tombola, ki ni vzbudila samo v Kranju velikega zanimanja. Izvršile so se tudi velike nabave, omeniti je novi sanitetni avtomobil. Blagajniško poročilo je podal blagajnik Jurij Depoli. Vključ velikemu delu in agilitnosti se mora društvo boriti s finančnimi težavami, najbolj obremenjuje nabava avtomobila.

Po stvarni debati, ki se je sukala po največji okoli prireditve plesa in 4. vinskega sejma, ki se bo vršil v nedeljo 1. februarja v Narodnem domu, je za zahvalo vsem darovalcem zaključil načelnik občni zbor. Kot zastopnik župe se je zbora udeležil župni načelnik g. Janko Sajevec. Društvo šteje danes 8 častnih, 58 izvršujočih in 340 podpornih članov.

Kako je posloval Bolči Zvan

Poročali smo že o novih pustolovščinah nedvomno nadarjenega, a nepoboljšljivega Bolčija Zvana. »Politika« primaše celo njegovo sliko in naslednji opis njegovega »delovanja« v zadnjem času.

Policija v Učicu je 4. decembra aretirala sleparja Bolčija Zvana, ki je že več mesecev s ponarejenim pooblastilom Matice živih in mrtvih iz Beograda zbiral prispevke za Zbornik Jugoslavije. Bolči Zvan se je zdaj predstavil za doktorja, zdaj za novinarja in pomembnega javnega delavca. Njegove uspele operacije so se končale v Učicu.

V početku decembra je Zvan z nepoznano damo prispel v Učice, kjer se je nastanil v hotelu »Pariz« in se takoj lotil posla. Stopil je v zvezo z nekaterimi uglednimi osebami ter jim je ponudil najnovejšo knjigo Matice živih in mrtvih. V Učicu pa tudi v nekaterih drugih mestih je Zvan napravil dobro kupčijo. Sumljiv na »postal uradnik« sreskega načelstva Dimitriju Milivojeviću, ki ga je zasledoval nekaj dni in ga slednjič 4. decembra zvečer preko portirja hotela »Pariza« pozval na sestanek. Zvan je prišel in se je precej zmeden predstavil kot Boljedrag Zvan, novinar iz Beograda. Milivojeviću se je videlo njegovo obnašanje dovolj sumljivo. Zahteval je legitimacijo in Zvan je predložil potni list iz leta 1925, in par priporočil nekaterih sreskih načelnikov. Ne da bi pokagal mnogo vere v te listine, je Milivojeviću pozval Zvana s seboj na sresko načelstvo, kamor je bila iz hotela pozvana tudi Zvanova spremljevalka. Zvan je izjavil, da je dama Milica Mardjerčevića, po rodu iz Ključca, in da je z njim že nekaj časa zaročenca.

Spremljala ga je na »turneje« ter mu pomagala tudi posloovati. V Učicu pa je Milica vse dni prebivala v hotelski sobi, kjer jo je tudi našel stražnik. Zvan je nadalje izjavil, da ga je Matica živih in mrtvih resnično pooblastila za zbiranje predplačil za novi Zbornik Jugoslavije. Takoj po tej izjavi se je užitka policijskega sedla brzojavno obrnila na Matico za sporočilo, ali je Zvan res njen pooblaščenec. Ze v par urah je iz Beograda prišel brzojavni odgovor, da Matica z aretiranim Zvanom nima nikakih zvez in da je fant naibž navaden slepar.

V preiskavi je bilo ugotovljeno, da se je Zvan predstavil za različnimi imeni. V Srbiji je v raznih krajih nastopal kot novinar dr. Ivan Belogradić, na Hrvaškem pa kot Jakob Zvan. Videč, da ima opravka s preprečenim goljufom, je sresko načelstvo v Učicu dalo Zvana odvesti v Beograd. Oddelček kriminalne policije v Beogradu je v teku nadaljnje preiskave dožgal, da je Zvan v par mesecih uspešno nabral okrog 10.000 Din na račun predplačil za Zbornik Jugoslavije, kakor tudi to, da je Zvan svoj čas res bil uslužben pri Matici živih in mrtvih, kjer pa so ga že po desetih dneh odpustili. Sedaj drži jo Zvana dalje v preiskovalnem zaporu v Beogradu, dočim so njegovo zaročenico izpustili.

Pri okrevališču pred kočjo SPD na Jezerskem sedlu

Elitni kino Matica

Pridite in poslušajte očarljivo ljubavno pesem

Poslednji poljub

katero poje nepozabni pevec »RIO RITE«

John Boles

film ljubezni, senzacij, lepih arij in čarobnega petja

Krasen dopolnilni spored in nova zvočna Miky-miška humoreska

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Telefon 2124.

POD POKROVITELJSTVOM N.J. VEL.
KRALJA ALEKSANDRA I.

V. reprezentančni ples

slušatelj Aleksandrove univerze
31. I. 1931 UNION

Domače vesti

* **Kraljica bo prisostvovala krstu novega luksuznega parobroda.** Kakor javljajo iz Solita, se je predvčerajšnjim vrnil iz Beograda g. Banac, predsednik »Jugoslovenskega Lloydja«, ki se je del časa mudil v prestolnici. V razgovoru z novinarji je sporočil, da se bo krst velikega luksuznega parobroda »Kraljica Marija« vršil dne 21. februarja. Slavnosti bo prisostvovala N. Velikostvo kraljica Marija, koje ime nosi novi luksuzni parobrod.

* **Komisija za oceno pri dravski poštni direkciji.** Pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani je bila te dni sestavljena oblastna komisija za oceno za leto 1931., koje člani so svetniki inž. Matevž Kolarik, dr. Anton Vagaja in dr. Ivan Lamut, namestnika pa dr. Joško Lebar in dr. Franc Janžekovič. Komisija za oceno odloča v prvi stopnji. Služba članov komisije je obvezna.

* **Promocija.** Včeraj je bil na univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani promoviran abs. pravnik g. Boris Tuma iz Gorice za doktorja prava. Čestitamo!

* **Konzulat kraljevine Jugoslavije v Celovcu** sporoča, da se preseli te dni iz svojih sedanjih prostorov v hišo Villacherstrasse št. 1, telefon št. 764.

* **Nagrajeni načrti za cerkev v Splitu.** Kakor poročajo iz Splita, je razsodišče preteklo soboto razglasilo svojo oceno za cerkev na Dobrem v Splitu prispelih načrtov. Prva nagrada ni bila podeljena, druga in tretja nagrada sta bili združeni in podeljeni načrtom inženjerjev in arhitektov Jožeta Mesarija in Vlada Bohinca iz Ljubljane ter Vladimirja Antončiča in Frana Čota iz Zagreba.

* **Občni zbor odseka Kmetijske družbe za perutinarstvo v Ljubljani.** Glede na okolnosti, da se nahaja večina članov odseka v bivši mariborski oblasti, se je došlo do običajnega zborovanja v Celju in sicer na svečnico točno ob 10. dopoldne v hotelu Evropi. Poleg običajnega sporeda bo predaval g. Kačol iz Ljubljane o nalozah odseka in g. Gosak, Solški upravitelj iz Tebarjeva, o rjavi štajerski kokoši. Na občnem zboru se bo razpravljalo zlasti o vraščanju nabave jaje rjave štajerske kokoši za valjenje. Zborovanja se lahko udeležijo tudi tujci.

* **Redni občni zbor »Obritniške samopomoči«** Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani se bo vršil v nedeljo 25. t. m. ob 14. v posvetovalnici Zbornice za TOI v Ljubljani, Beethovnova ulica 10, pritičje desno, z običajnim dnevnim redom. Če občni zbor ob napovedani uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil eno uro kasneje s istim dnevnim redom ne glede na število prisotnih članov.

* **Novi grobovi.** V Mirnu v Juljski Krajini je preminila v starosti 76 let vdova ga. Alojzija Faganelličeva, tamošnja poselstnica, trgovka in gostilničarka. Prihujeno in spoštovano pokopano so preteklo nedeljo ob številni udeležbi občinstva pokopali na tamošnjem pokopališču. Bodi pokojnici ohranjen blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **V Hubadovi župi včlanjeni zbori** naj blagovoliijo čim prej odgovoriti na zadnje okoliščine župne uprave, ker se bliža čas župne skupščine in koncerta (8. marca 1931.)

* **Solske razmere v Skornju pri Vitanju.** Glede na zadefno poročilo v 11. številki »Jutra« nam iz Skornja poročajo, da je tamkajšnji župnik vršil dve leti zasilen pouk le v vojnem času, po prevratu se je vršil deloma redni, deloma ekskurzorni pouk po učiteljskih učnih močeh, a od leta 1926 je službovala na tamkajšnji šoli učiteljica-upraviteljica Kokošova, ki je nedavno zaprosila za premeštev in je na njeno

mesto prišel kontraktualni učitelj g. Karel Vovk.

* **Raziskavanje starin v Dalmaciji.** Po sporazumu med primorsko in savsko banovino se bo v kratkem pričelo raziskavanje vseh starinskih slik in drugih starinskih predmetov na našem Primorju. Vsi starinski predmeti se bodo popisali in klasificirali ter po možnosti ugotovili tudi njihovi avtorji. Predmeti se bodo fotografirali in določila njihova umetniška vrednost. Na ta način se bo sestavil kataster vseh starinskih slik in drugih umetniških predmetov v Dalmaciji. Akcija se bo prihodnje leto nadaljevala.

* **Bat'a kupil palačo v Novem Sadu.** V Novem Sadu se je te dni vršila sodna prodaja na kateri je znano industrijsko podjetje Bat'a kupilo palačo bivše banke »Vojvodina« za 3.500.000 Din.

* **Tunel skozi Ivanj-planino.** Strokovna komisija je v zadnjih dneh pregledala veliki predor skozi Ivanj-planino ter ga prevela.

V početku februarja bo predor izročen prometu. Slavnostni otvoritvi bodo prisostvovali nekateri člani vlade in zastopniki gospodarskih krogov.

* **Požar v Škalah.** Iz Šoštana nam poročajo: V nedeljo popoldne je sirena elektrarne velenjskega premovalnika naznanjala z dolgimi piski požar. Zaradi kratkega stika na električni instalaciji je nastal ogenj na gospodarskem posloju nove podružniške stanovanjske hiše na premovalniku v Velenju. Poleg domačega rudniškega gasilskega moštva, so priličala na pomoč še gasilna društva iz Šoštana, Družmirja in Velenja. Šoštanski gasilci, ki so dospeli za rudniškim moštvom prvi z motorno brizgalno na Destovnikovem avtobusu, so požar kmalu lokalizirali in zadušili, tako da ogenj razen strehe na gospodarskem posloju ni mogel ničesar uničiti.

* **Ne sme v gostilo.** Francu Brglezu, rojenemu 1886, pri Sv. Emi, sedaj branjarju v Ptuj, je sresko sodišče v Ptuj prepovedalo obiskovanje gostiln za dobo od 6. januarja 1931 do 6. januarja 1932.

* **Pesmi Srečka Kosovelja** razposilja, dokler traja zaloga, založba »Luča, Ljubljana L., poštni predal 171, Izvod s posn. vred 21 Din. Denar naprej ali po pošti.

* **V Škofji Loki** bo gostovala v nedeljo dramska družina »Soča« iz Ljubljane. Upričorila bo Molnarjevo trojčanko »Vrag«, ki je ena izmed najhujših, učinkovitih, modernih komedij. Vsa večja gledališča imajo stalno na repertoarju, ker nudi obilo duševnega užitka kakor tudi zabave. V Škofji Loki bo uprizoritev gotovo vzbudila privlačnost in občinstvo se bo udeležilo polnoštevilo. Predstava bo v Sokolskem domu ob 20.

* **Za dobo mednarodnih zimskosportnih prireditev** oddaja sobe v Bohinju samo »Putnik« Tourist - Office, Ljubljana, Dunajska cesta 1. Rezervirajte pravočasno!

* **Obdelede obleke barva v različnih barvah in pliša tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **Bela umetnost.** Danes ob 16. ur ob pol 20. in 21. bo predvajala ZKD v prostorih kina Ljubljanski dvor premiero krasnega smučarskega filma »Bela umetnost«. Film je nemškega izvora in nam predčuje v lepih naravnih slikah lepoto smučarskega sporta. Posnetki so delani na Arlsbergu, v dolini Zermatta in deloma na Monte Rosi, v višini 4000—4600 m. Krasne skoke izvajata mojstra smučarja H. Schneider in H. Schneeberger. Krasni sportni film priporočamo v ogled vsem sportnikom, prijateljem lepe narave ter mladini in dijaštvu. Cene znizane. Predprodaja vstopale ob 11. dopoldne pri blagajni kina Ljubljanski dvor.

u— **Vseuč. profesor dr. A. Gosar** bo jutri ob 18. v zborniški dvorani univerze nadaljeval svoj ciklus javnih predavanj o socioloških in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme.

u— **Iz gledališča.** Opozarjamo na nocojšnjo premiero v drami, Igrala se bo šala »Trije vaški svetniki« v režiji g. Lipaha. To je izvrstna komedija iz kmečkega življenja. Premijera je za red E. Balzacovega »Mercedeta« bodo ponovili v petek za red D. V operi bodo drevi ponovili za red D mladinsko opero »Nina nana, punčka moja« in Safranek-Kavičev balet »Figurine«. Jutri pa bodo uprizorili prvo Mozartovo delo v letošnji sezoni, opero »Così fan tutte«, ki je imela pred leti na našem odru velik uspeh. V partiji Don Alfonza nastopi g. Betetto. Predstava bo za red C. V soboto bodo uprizorili »Madame Butterfly« z go. Zlato Gjurgienčev v naslovni partiji.

u— **Krajevni odbor Rdečega križa** v Ljubljani vladno vabi vse diplomirane samaritanke in samaritanke na sestanek, ki se bo vršil v četrtek 22. t. m. ob 19. v dekliški šoli pri Sv. Jakobu. Predaval bo dr. Franta Mis.

u— **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek 23. t. m. ob 20. v družabnem lokalu na Kongresnem trgu I-II (Kazina). Predaval bo dr. inž. Miroslav Kasal o predmetu: Nesreče pri gradbi železobetonskih konstrukcij in njih vzroki. Vabljeni so člani ter vsi, ki se zanimajo.

u— **Članicam ženskega akademskega pevskega zbora** javljamo, da se vrše pevske vaje odslej redno vsako sredo in petek ob 19. brez akademske četrti, v balkonski dvorani na univerzi. Tudi ostale tovarišice, ki imajo veselje do lepe pesmi, se še lahko prijavijo, a najkasneje do petka zvečer. — Tajnica J. Juvančeva.

Vase plošče in filme

Vam najvestneje
razvije in kopira
drogerija KANC
LJUBLJANA MARIBOR

u— **Socialne in gospodarske razmere v rimski državi ob času apostola Pavla** — je predmet predavanja, ki bo jutri v četrtek ob pol 21. v »Zvezdi« na družabnem večeru trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. O tem zgodovinsko, socialno in gospodarsko jako zanimivem predmetu bo predaval monsr. prof. dr. Josip Učič. Odlični in priljubljeni govornik bo nedvomno tudi to pot zadovoljil poslušalce. Vstop je brezplačen. Gostje, dame in gospodje so dobrodošli.

u— **Evidenčne tablice za motorna vozila.** Uprava policije v Ljubljani razglasa: da je v posesti evidenčnih tablic za motorna vozila za 1931. in poziva lastnike tu uradno registriranih motornih vozil, da se v svrhu prevzema zglase na upravi policije (oddelek za registriranje mot. vozil soba štev. 18 in sicer: lastniki osebnih avtom. od štev. 2—1 do 2—200 21. I. 1931; lastniki osebnih avtom. od štev. 2—200 do 2—300 22. I. 1931; lastniki osebnih avtom. od štev. 2—300 do 2—400 23. I. 1931; lastniki tovornih avtom. od štev. 2—1 do 2—200 26. I. 1931; lastniki tovornih avtom. od štev. 2—200 do 2—400 27. I. 1931; lastniki motornih koles od štev. 2—100 do 2—220 28. I. 1931; lastniki motornih koles od štev. 2—220 do 2—400 29. I. 1931; lastniki motornih koles od štev. 2—400 do 2—400 30. I. 1931. Seboj je prinesli tipno sprečevalo, legitimacijo o dodeljeni evid. številki, dosedanje tablice (Številke) in 35 Din za nove evid. štev. Interesanti naj se zglase le v dopoldanskih urah med 8 in 12. uro.

u— **»Čarobna košara« pri Sokolu v Mostah.** Manica Komarova se je priljubila solski mladini v Mostah. V nedeljo popoldne sta »Čarobna košara« in »Sestrin varuh« privabili v Sokolski dom nad 400 radovalnih otroških glav, da je vršelo kakor v čebelnjak. V »Čarobni košari« so nastopili otroci v originalnih kostumih in predstavljali prijatelje zdravja: velik jajček velikatska pesa, zelje in koren, mleko z velikansko dudo, originalna zavitka mila »Zlaroga« in »Chlorodont«, ki sta napravila pri večstoglavni množici dobro reklamo za tovarno, ter sovražniki zdravja: ogromen piškot, meso, bacil, trebuchol in zobobol. Bolni Janežek se je težko ločil od priljubljenih slaščic ter se oklenil viteza Zdravja in njegovih prijateljev. Smeh in ploskanje sta bila priznanje dobremu igranju. Lepo je bila podana tudi znana igra »Sestrin varuh«. Predstava za mladino je bila brezplačna, Sokol je pokazal razumevanje za mladinsko vzgojo. Gdč. Manici čestitamo: hvala tudi g. nadzorniku Gradu ter br. Briliju in Kelbiju, ki sta ponovno žrtvovala veliko svojega prostega časa za nove kulise, in naposled hvala vsem, ki so pripomogli mladini do teh veselih trenutkov. Pri večerni predstavi za odrasle pa se je občutno pokazala odsotnost bratov in sester, ki naj drugič pokažejo nekoliko več razumevanja za delo svojih mlajših bratcev in sester. Želim, da bi »ata« sokolske mladine v Mostah br. Rozman nadaljeval svoje koristno delo med mladino in priredil z njo še veliko takih predstav.

u— **Mestna zastavljavnica** bo imela redni dražbi za 1. junija 1930 zastavljene dragocenosti (zlatino, srebrnino in dragulje) dne 6. februarja, za efekte (perilo, stroji itd.) pa 12. februarja, vsakokrat ob 15. v uradnem prostoru na Poljanski cesti 15.

u— **Pevsko društvo v Mostah** bo imelo 30. redni občni zbor 24. t. m. v prostorih tov. J. Erbenika na Zaloški cesti 57. z običajnim dnevnim redom. Ker bo proslavilo društvo letos svoj 30. letni jubilej je udeležba rednega članstva strogo obvezna. Vabljeni je tudi podporno članstvo.

u— **Dovoz ledu.** Zadnje dni so pričeli z dolenski strani dovažati v mesto ledene plošče, ki so 6 do 10 cm debele in popolnoma čiste. Pomanjkanja ledu se torej v Ljubljani tudi letos ni treba bati.

u— **Več luči na Večno pot.** Prejeli smo: Ob Večni poti je zadnji čas zrastle cela kolonija vil. Razsvetljava tega dela mesta pa na naglo pojma, čim se oddaljuje od mestne vrtnarije. Tam je še na vsakem drugem drog električnega voda luč, prihodnja je že na tretjem, potem na petem in nazadnje na kar na sedmih drogih luči in to baš na najbolj samotnem delu Večne poti, ob Kolmanovi vili. Ko so postavljali sedaj nove droge, smo vsi mislili, da nam bo podarila mestna občina vsaj dvojice, troje novih luči. Naše nade pa se niso izpolnile, zato prosimo stanovalce tega dela mesta magistrat, naj nam nakloni še par žarnic. Zlasti za ženske, ki jih posej sili v pozni uri domov (tako gledališko osobe, ki ga mnogo stane v tem delu), je taka egiptovska tema mučna. Menda ne bomo spet čakali na luči, dokler nam jih ne nakloni kak milosteu zločin.

u— **Huda nezgoda** je doletela prednoščinj preglednika mest. dohodarstvenega urada g. Franca Zupana. Ko je prišel okrog 23. domov, mu je na stopnicah v temi nenadoma spodrsnil. Med tem ko se je lovil, je udaril z roko po neki šipi in se hudo obrezal. Ker nikakor ni mogel ustaviti krvi, je moral iskati pomoči v splošni bolnici.

u— **Apaski napad na ulici.** Ko se je vračala zasebnica Ela Gutnikova stanujoča v Apihovi ulici 34, prednoščinj po Pletersnikovi ulici domov, je ugledala par korakov stran od ulice trojico neznanih mladeničev. Tudi ti so jo takoj opazili in se je najmanjši litro odločil k napadu: skočil je k Eli in ji iztrgal iz rok ročno torbico. Takoj nato so vsi trije neznanca izginili v noč. Prestrašena napadenka sprva sploh ni mogla kričati. Čim si je od strahu opomogla je šla na stražnico prijaviti apaski napad. V uropani torbici so bila zlasti očala, nekaj drobja, več ključev ter toaletne potrebščine in tako ima Gutnikova nad 300 Din škodo.

u— **Vlom v Oblakovo gostilno.** V noči od ponedeljka na torek je bil izvršen v gostilno Ivane Oblakove na Tržaški cesti 24, skrajno drzen vlom, Tatovi so se priključili na dvorišče okrog 2. ponoči. Odprli so okno, ki vodi v posebno sobo in preiskali gostilniške prostore, nakar so stopili v vožo in utrlji šipo v kuhinjskih vratih. V kuhinji so s pomočjo dleta odprli predale mize. Našli so za okrog 300 Din kovanega drobiža, kar pa jim seveda ni zadostovalo. Ker ni bilo več, so se polastili 18 parov jedilnega orodja in velike črne listnice, v kateri pa so našli neke računov. Skupna škoda iznaša okrog 520 Din. Drznega vloma sta osumljena dva mlada neznanca, ki sta prejšnji dan prosila pri Oblakovih jedi in sta jo tudi dobila, pri čemer sta imela čas, da sta se dobro razgledala.

u— **Zimsko sukno je ukradel.** V neko gostilno na Mestnem trgu je prišel prednoščinj bivši privatni uradnik Henrik M. Ko je čez čas precej vinjen previdno zapustil lokal, je z njim vred izginila tudi lepa črna suknja, last A. R. Henrik je menil, da ostala njegova tatvina neopažena, pa se je zmotil. Bil je že naslednjega dne aretiran. Pri aretaciji je strašno protestiral, a mu seveda ni pomagalo. Izročen bo sodišču.

u— **Aretacija nevarnega tat.** V Florjanski ulici je prednoščinj aretiraj detektiv že dalje časa zasledoval vlonilca in znanega tat Josipa Omejca, doma iz Medvoda. Mož se je že dalje časa potepal po Ljubljani, dočim se je prej zadrževal na deželi, zlasti na Dolenjskem. Bil je tudi v Črnomlju in okolici, kjer je nedavno vlonil v neko trgovino ter odnesel precej obleke, perila, tobaka in denarja v vrednosti nad 8000 Din. Aretirani Omejec je priznal tudi več drugih manjših tatvin in bo moral dati sedaj pred sodiščem dolg odgovor.

u— **Reprezentančni ples,** ki ga prireže slušatelj Aleksandrove univerze pod pokroviteljstvom N. Vel. kralja Aleksandra I. bo 31. t. m. v dvorani Uniona.

klopi poštnemu uradu pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

a— **Kmetijski tečaj** v Sevnici ob Dravi, ki sta ga v nedeljo v Doplerjevi dvorani priredili mariborska ZKD in tamošnje Bralno društvo je prav dobro uspel in je bila dvorana polna obiskovalcev. Vsi so z zanimanjem sledili predavanjem g. Aplenca in Šitarja in predavanju filma, ki je ponazoroval uspehe umetnega gnojila.

a— **Smrtna kosa.** V splošni bolnici je umrl včeraj pomočni delavec Ivan Holznec, v Studenci pa je umrla 58-letna zasebnica Rozalija Bernič.

a— **Zadruga prevoznih obrtov v Mariboru** naznanja, da se bo vršil v soboto 24. t. m. ob 19. redni letni občni zbor v prostorih restavracije Halbwild v Jurčičevi ulici. Vsi člani se vladno vabijo, da se občnega zbora polnoštevilo udeležijo. V petek 23. t. m. ob 15. bo v mestni plinarni pregled vseh osebnih avtomobilov. Vsi avtoizvoščiki se pozivajo, da se ob označenem času predstavijo s svojimi avtomobili komisiji.

a— **Občni zbor godbenega društva Lira v Krčevini** se bo vršil 25. t. m. ob 15. v krčevinski šoli, Tomšičevih drevored.

a— **Prileki!** Vsako tretje leto priredijo Prileki v Mariboru ob pustnem času družabni zabavni večer pod geslom: »Prišeko gostitvanje«. Letos bo ta prireditev 7. febr. v dvorani »Pri Roži« na Koroski cesti. Priprave so v teku, vabila bodo razposiljena proti koncu januarja. Kdor pomotoma ne bi dobil vabila, ga dobi pri g. dr. Franu Irigolju. Jedila, vino itd. naj Prileki prinesejo 7. februarja med 14. in 19. uro v dvorano in oddajo tam odborcem pripravljalnega odbora.

a— **Lov na divje svinje** je odredila oblast za 22. t. m. na pobočju Boča. Lov vodi nadlogar Sieber. Mariborska podružnica SLD obvešča svoje člane, da je odhod tega dne ob 5.30 iz Maribora in da bo na postaji v Poljčanah udeležencem na razpolago poseben avtobus.

a— **Prvi samomorilski kandidat na novem dravskem mostu pri Zg. Dupluku.** V ponedeljek zvečer je neki mlajši kmečki fant skočil z novega mostu pri Zg. Dupluku v Dravo. V mrzli Dravi si je pa samomorilni kandidat očitno naglo premislil, kmalu se je prikazal na površju in je deloma plavajoč, deloma pa plazeč se po plitvi vodi prišel do brega in takoj nato brez sledu v tem izginil.

a— **Bitka s tihotapec** s surtnim koncem. Organa finančne kontrole ob državi ni meji pri št. Iju sta v ponedeljek popoldne blizu glavne ceste iz št. Iju proti meji opazila dva moška, ki sta se sumljivo plazila skozi gozd. Ko sta opazila bližajoče se financarje, sta se spustila v divji beg. Ker se kljub ponovnim klicem »stoj!« nista ustavila, sta bila organa finančne kontrole primorana rabiti orožje. Ze po prvih strelah sta begunca odgovarjala s streljanjem iz samokresov. Razvila se je praveca strelska bitka, v kateri se je eden izmed beguncev kmalu zgrudil, njegovega tovariša pa so prenamagali in zvezali. Pri preiskavi so ugotovili, da je bil ranjenec 26-letni Simon Grušovec iz Logatca. Takoj poklicani okrogni zdravnik dr. Bačar mu je nudil prvo pomoč, nakar so ga z rešilnim avtom prepeljali v splošno bolnico v Maribor, kjer je pa mož že zvečer podlegel težki poškodbi. Krogi mu je šla skozi hrbet, ranjen je bil pa tudi v trebuh. Verjetno je, da je Grušovec ustreljen od zadaj. Grušovec je bil znan kot strastni tihotapec. Pri preiskavi njegove obleke so našli celo vrsto saharinskih skatlic.

a— **Pretep.** 19. t. m. zvečer so se fantje v Zgornjih Goricah stekli, pri čemer je zadobil 33-letni posenetnik sin Josip šramel vbodljaj v levo lice. Rešilni oddelek ga je prepeljal v mariborsko bolnico.

a— **Za ukradeni uro še carino.** Pri okrožnem sodišču so razpravljali prav zanimivo zgodbo o ukradeni zlati uri. Prijatelj je svojemu tovarišu v službi ukradel zlati uro v Mariboru ter z njo popljal čez mejo. Ze v Splitu se je hotel tat zlate ure znebiti, a pri pokajanju s kupcem, so ga že pričeli avstrijski orožniki. Zlata ura je že s prihajajočim vlakom romala z ubežnim tatom nazaj v Jugoslavijo, samo da so tat izročili okrožnemu sodišču, zlati uro pa je pridržala carina, dokler ji lastnik ne bo plačal carine za njen ponovni uvoz v Jugoslavijo. Tatinski tovariš je dobil pri okrožnem sodišču primerno nagrado, po uro pa bo moral iti njen lastnik še k ljubljanski carini in tam položiti uvoznico.

a— **Iz bioskopa.** Grajski kino do vključno petka Rihard Tauber: »Ne verujem nobeni ženi...« d. sobote dalje »Lažni feldmaršal«. — Kino Union danes dalje »Vesela srca« 100 odst. nemški zvočni film. — Kino Apolo v soboto in nedeljo: »Vstajenje«, po romanu Tolstega.

Iz Celja

e— **Okoliški občinski svet** bo imel svojo prvo letošnjo sejo v petek 23. t. m. ob 20. v občinski posvetovalnici na Brega. Na dnevnem redu so poročila finančnega, cestnega odseka in slučaja.

e— **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek ob 20. bo predaval na meščanski šoli g. profesor Fran Zgac iz Maribora o splošni vzgoji naše mladine. Opozarjamo zlasti starše na to veljavno vzgojno predavanje. Mladini pod 17. letom vstop zabranjen.

e— **Nov dijaški mesečnik.** V založbi posebnega konzorcija in v tisku Zvezne tiskarne na Celju je izšla te dni prva številka mesečnika z naslovom »Jugoslovenska Misel«. Novi list je glasilo Saveza jugoslovenskih srednješolskih združenj, župe za Slovenijo v Celju. Program glasila je označen z naslednjimi besedami: »Danes, ko dajemo svojemu pokretu večji razmah, ko skušamo združiti s tem glasilom ves jugoslovensko misleči del slovenske omladine, noremo izraziti ves naš pokret v treh mislih. Jasna narodna zavest, svoboda misli in pripravljenost k delu tvorijo miselni temelj, na katerem hočemo graditi bodočnost.« V prvi številki, ki obsega 16 strani, je objavljenih več strokovnih člankov in notic in dvoje dobrih literarnih prispevkov. Naročnina za prvi letnik je 12 Din. List toplo priporočamo.

e— **Opozorilo lovcev!** Podružnica SLD opozarja vse člane iz celjskega, gornjegrajskega, šmarnskega in konjskega srezu ter šošanjanskega sodnega okraja, da plačajo letno članarino 82 Din, zaprišeženi

KINO IDEAL

Premiera ob 4., pol 8. in 9.

Naša ljubljenska
Janet Gaynor
v filmu nežne ljubezni
Roman male Marice
Krasno! Očarljivo!

Vremensko poročilo
Meteorološkega zavoda v Ljubljani
dne 20. januarja 1931.

Številke za označbo kraja pomenijo:
1. čas opazovanja, 2. stanje barometra,
3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm.

Ljubljana 7. 764.3, —2, 75, ENE3, 2, —.
Maribor 7. 761.0, 1, 92, mirno, 10, —.
Mostar 7. 764.9, —1, 75, NE2, 3, —.
Zagreb 7. 762.2, 1, 74, SW2, 9, —.
Beograd 7. 762.9, 0, 72, S2, 10, —.
Sarajevo 7. 766.2, —4, 83, E2, 4, —.
Skopje ni depeše. Kumbor 7. 760.5, 5, 56, E4, 3, —.
Split 7. 764.7, 4, 48, NNE4, 2, —.
Rab 7. 764.2, 6, 65, SE6, 7, —.
Vis 7. 762.6, 5, 64, S2, 0, —.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 3.5, najnižja —2.3, Maribor —1. Mostar —1. Zagreb —1. Beograd —3. Sarajevo —8. Snice vzhaja ob 7.31, zahaja ob 16.51. Luna vzhaja ob 9.23, zahaja ob 19.26.

Ribje olje,
norveško, prvovrstno dobite v drogeriji A. KANC, Ljubljana, Židovska ulica. 2098

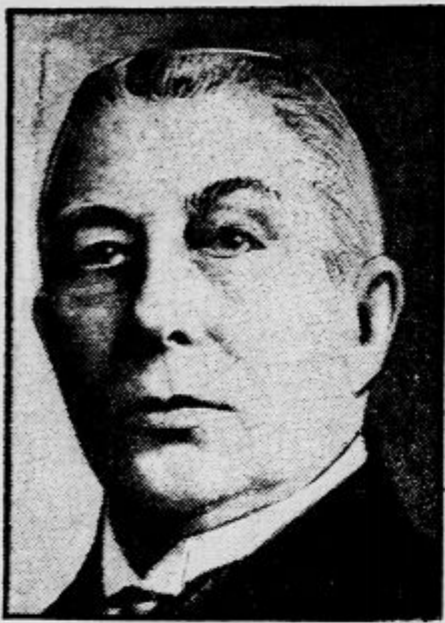
Kašel?
potem pa
Kresival!

VELIK PLES
Jadranske Straže
v slovanskih narodnih nošah dne 24. januarja 1931 v uniošni dvorani v Ljubljani. 17820

Občutek sigurnosti
in polpne negovanosti
imajo one gospe, ki uporabljajo za vsakdanjo intimno toaletto samo preizkušeno milovnjivo sol za izpiranje (ISLA SPÜLSALZ). Nenadkriljivo sredstvo za vsako v istini ugledno damo. Dobiva se v vseh trgovinah te stroke.

ATELIER
ING. J. OMAHEN
ARH. SERAJIN
LJUBLJANA
KOLTOVSKA ULICA 28 U

Iz življenja in sveta

Nizozemski politik Colijn, ki bo po vestih iz Zeneve prevzel predsedstvo evropskega odseka pri DN in postal tako Briandov naslednik na tem mestu.

Banke določajo število otrok

Budimpeštanski dnevnik »Az Est« je priobčil senzacionalen članek o čudnih zapovedih glede zakona in otrok, ki jih svojim nameščencem izdajajo madžarske banke. Damoklejev meč odslovitve iz službe oz. upokojitve visi nad tistimi moškimi in ženskimi nameščenci, ki se poročijo, ne da bi »upoštevali svoje zasebne in gospodarske prilike« ali brez posebnega dovoljenja bančnih magistratov. Če jim je dovolilo zakon — in to zlasti ženskam — se morajo obvezati, da ostane brez otrok, drugače sledi odpust iz službe. Neke banke so toliko milostne, da dovolijo svojim nameščencem omejeno število otrok, tako smejo imeti nameščenci Anglo-ogrške banke kvečjemu štiri otroke, nameščenci podružnice Dunajske bančne zveze isto tako štiri, nameščenci Splošne agrske hranilnice pa tri otroke. Seveda, pripominja »Az Est«, je takšno omejevanje zgolj akademično, kajti poročeni nameščenci, če že imajo otroke, jih nimajo več nego dva, za to skrbijo — plače.

Drese za smučarje

iz najboljšega švedskega lodna najcenejše pri

Drago Schwab, Ljubljana.

Dragocenosti privablajo zločince

Poročali smo že o razstavi dragocenosti, ki jo je perzijska vlada priredila v Londonu. Na izložbi so razstavljene perzijske kronске dragocenosti, stare preproge, zlata posoda, redke knjige in podobno. Kako veliko vrednost predstavljajo izloženi predmeti, je razvidno iz tega, da je bil samo oni del pošiljke, ki vsebuje kronске dragocenosti, zavarovan za pol milijarde dinarjev. Največjo ceno med zakladi ima velik zemeljski globus, izdelan iz čistega zlata, na katerem je morje označeno s smaragdi, posamezne države na kopnih pa s vdelanimi rubini in drugimi kamni. Londonska policija je za varstvo tem zakladom določila dve četi izbranih stražnikov, primorana pa je bila strogo podvojiti, ker se je v Londonu natepelo z vseh strani toliko lopovov, da je bila večja previdnost neobhodno potrebna. Zaklade si ogledujejo vsak dan velike množice ljudi, med katerimi je polno sumljivih oseb, ki jih je najbrž privabila v London nada, da bi s edalo kaj »zaslužiti« pri razstavi. Policija, ki zavoljo svojih dolgoletnihkušenj dobro loči navadne gledalce od onih, ki bi hoteli kaj izmakniti, slednjim že pred vhomdomevuje, naj se ne blagovolijo truditi, ker to pot pač ne bo nič. Kakor pa je podobno, si policija le ni svesta popolne varnosti čuvanih zakladov, zato je morala podvojiti že itak močno stražo, da bi ji večje, ki jih primamlja lesk zlata, ne odnese zaupanih dragocenosti.

Nemški pisatelj Kuno Hofer Znaní švicarski romanopisec, ki ga je ustrelila v St. Moritzu Angležinja miss Boulton.

Čudovit primer zdravnikove lahkorniselnosti

Iz Brna poročajo o operaciji, ki se ji je v tamošnji bolnici podvrgla neka gospa. Pred dvema mesecema se je kopala v mestnem kopališču, kjer je na polzkih tleh spodrsnila in padla na nekoliko počeno železno odtočno cev. Šla je k zdravniku, ki ji je obvezal rano in jo odpustil domov. Ker pa se rana ni hotela zazdraviti, dasi je gospa hodila k zdravniku še dva meseca po padcu. Pacientka je vse bolj in bolj tožila nad strahovitimi bolečinami, nakar je zdravnik preiskal rano podrobneje in začutil v njej neki trdi predmet. Poslal je žensko v deželno bolnico, kjer so jo rentgenizirali in opazili globoko v mesu par centimetrov velik kos železa. Pri operaciji so ji vlekli železo iz rane ter dognali, da gre za kosček cevi, na katero je nesrečnica padla pred dvema mesecema. Zdravnik je dva meseca zdravil bolnico in je naravnost čudno, da ni odkril vzroka, zakaj se rana ni hotela zaceliti.

Lepa kepa zlata

Iz Perth v Zapadni Avstraliji poročajo, da je našel 17-letni sin nekega zlatokopača v Larkinsville 153 in tri četrtine unče težko kepo zlata, ki je vredno več nego poldrug milijon naših dinarjev. To je sploh največja kepa zlata, ki so jo kdaj našli v Zapadni Avstraliji.

Najstarejši Francoz

Peter Champeix, ki je bil rojen l. 1824. in je te dni praznoval 106. obletnico rojstva.

Dve uri z glavo navzdol

Knjigovodja Gustav Holzer iz Wintertur na Švicarskem se je odpravil na smučarsko partijo v goro Pic Bün. Med vožnjo po Vermuntskem ledeniku je padel z desno smučko v ledeniško razpoko in je obvisel z glavo navzdol na levi smučki, ki se je položila čez razpoko. Več nego dve uri je ostal v tem, strašnem položaju. Potem se mu je posrečilo s cepinom zasekati nekoliko vdolbin v obe strani ledenega groba. Z desno nogo se je uprl v takšno vdolbino, z glavo pa v drugo na nasprotni strani. Ni mu pa uspelo, da bi se sam izvil iz razpoke. Še dolge ure je ostal v težkem položaju, dokler ga ni rešil gotove smrti gorski vodnik, ki je slučajno prišel mimo.

Preveč dobrega ni dobro

Mister Swing in njegova žena, lastnika velike kokoške farne v Kaliforniji, sta bila na malo običajen način pristljena odpovedati se temu svojemu poklicu, ki sta ga prej gojila s pravo ljubeznijo, in odpovedati se sploh vsemu, kar je s kurami v zvezi. Čeprav so, kakor znano, Američani veliki ljubitelji kurjega mesa. Že samo če v njih družbi imenuješ ime te nedolžne, slastne in neumne perutnine, se onesvesti. Stvar je bila takole: Pred nekaj časa je izgubila mistress Swingova pri krmljenju svojih kokoši sila dragocen prstan in vse je kazalo, da ga je požrla ena izmed živali, ki v tem pogledu, saj veste, niso posebno izbire. Kako dobiti prstan? Swingova se v svojem razburjenju nista spomnila na metodo, ki bi v tem primeru tudi lahko pomagala, namreč na Roentgenove žarke, in sta se odločila za drugo, sicer temeljitejšo, a tudi usodnejšo: poklati in preiskati kure kar po vrsti, dokler se ne najde tista, ki se ji je poslinilo po zlato-briljantnem kosilu. In tako je obležalo na morišču 195 nedolžnih, neumnih kokodajsk, da so ugotovili 196., ki je bila neumnejša od vseh drugih in ki si je bila pokvarila želodec s prstanom. Ko je bila morija tako uspešno končana, je nastalo vprašanje, kam z vso to perjadjo. Druga izhoda ni bilo, vsaj Swingova ga nista mogla najti. Negda da sta sklenila za nekaj časa sila enostaven jedilni list: vsak dan kuretnino na mizo, zjutraj, opoldne in zvečer, pa še vmesne čase. To se je bridko maščevalo, kajti po tednu dni ali dveh sta bila nesrečnika že tako sita te prehrane, da bi ne zmogla niti kakšne druge. Mesec dni sta preživela v bolniški postelji, potem sta prodala svoje cvetoče podjetje in sedaj se preživljata samo še s sladkimi koreninami in različnimi zelmi. Postala sta člana nekega vegetarianskega društva in samo da slišita ime »kurac« ali »meso«, padeta v omedlevico.

Alf Engen

Ameriški smučar, ki je nedavno skočil 77 in pol metra in s tem prekosil evropski rekord te zime, ki znaša 72 metrov.

Izginuli otoki v Južnem morju

Norveška vlada je v zvezi z oceanografskim zavodom odpremila v Južno morje ladjo »Norvegija«, ki ima naloge preiskati pogoje za lov na kite, obenem pa so na ladji raziskovalci, ki imajo ugotoviti razne pojave. Začetkom oktobra je »Norvegija« odpotovala iz Kapskega mesta in je po dveh tednih vožnje že prispela v kraje ledenih polj. Odtod je plula proti severu, da pride na Nimrodsko otočje. Ko je dospela na kraj, kjer bi po zemljevidu moralo biti otočje, je križarila več dni na mestu, pa ni mogla odkriti najmanjšega sledu kakšnega otočja. Pri merjenju morja so dognali, da se morsk gladina ne menja in da znaša okoli 4000 m. Odtod je »Norvegija« odplula v smeri k Doughtietovem otoku, ki ga pa tudi ni več našla. Šele otok Petra I. je bil prvi, ki je bil najti tako na zemljevidu, kakor v resnici. Tu si je posadka postavila opazovališče za lov in si uredila skladišče. Slični primeri, ko ladje v Južnem ledenem morju ne morejo najti otokov, se čisto pogosto pojavljajo. Vendar ne gre v resnici za izginule otoke, marveč ladje zaradi odklona magnetne igle ne morejo izvesti pravilnega merjenja, kar jih zavade daleč od cilja. Često je vzrok tudi nepravilna megla, da pluje ladja čisto blizu iskanega otoka pa ga ne more odkriti.

Predsednik zamorske republike Liberije

Predsednik King, ki je podal ostavko zavoljo spora z Zedinjenimi državami. Amerika je namreč zahtevala, da naj liberijska vlada

da odpravi suženjstvo. Kakor znano je bila Liberija ustanovljena ravno kot simbol osvobodjenja zamorskih sužnjev; danes potomci istih osvobodencev izvajajo najhujše nasilstvo nad svojimi črnimi rojaki.

Radio

Sreda, 21. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Izložba. Razvoj železobetonskih stavb od Moniera do danes. — 19: Ruščina. — 19.30: Književna ura. — 20: Slovenska narodna pesem in njen slog. — 20.30: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18: Plošče. — 18.30: Gimnastične vaje. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Prens oper iz Narodnega gledališča v Brnu. — 22: Napoved časa in poročila. — 22.15: Koncert radio - orkestra.

BEograd 11.25: Plošče. — 12.45: Koncert radio - orkestra. — 16: Plošče. — 17: Klavirski koncert. — 17.30: Godba na harmoniko. — 19.30: Prens oper iz Brna. — 22.30: Poročila. — 22.50: Koncert komorne glasbe. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert orkestra balajk. — 19.30: Prens oper iz gledališča v Brnu. — 22.40: Lahka glasba. — PRAGA 16.30: Orkestralni koncert. — 19.30: Prens oper iz Brna. — 22.20: Koncert na orgle. — BRNO 16.30: Prens orkestralnega koncerta iz Prage. — 19.30: Prens Gotovacove opere »Morana«

iz Narodnega gledališča. — 22.20: Orgelski koncert iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Koncert solistov. — 20.30: Orkestralni koncert. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 15.20: Komorna glasba na ploščah. — 19.35: Produkcije na dveh klavirjih. — 20: Pevski večer. — 22.10: Jazz - band. — BERLIN 19.30: Sodobna zabava. — 20.50: Govor in simfonični koncert. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.30: Popoldanski koncert. — 18.30: Pesmi. — 20: Romantika poštnega voza v besedi in pesmi. — 20.50: Prens iz Berlina. — MÜHLACKER 16.30: Orkestralni koncert. — 19.45: Mešan program. — 21: Klavirski koncert. — 22.20: Studijska glasba. — BUDIMPEŠTA 17.45: Koncert solistov. — 19.30: Prens opere iz gledališča. — Koncert vojaške godbe. — RIM 17: Koncert komorne glasbe. — 20.40: Veseloliga.

SOKOL

Sokol v Kamniku je imel v petek svojo skupščino. V »Citralnici« se je zbralo mnogo članstva, več kakor smo ga vajeni videti na naših občnih zbiorih. Starosta br. dr. Karba je otvoril zborovanje in v lepih besedah orisal delo Sokolstva. Pozdravil je župnega delegata tajnika br. Flegarja. Po čitanju »poslanice bratskim društvom in četam za glavno skupščino« je apeliral br. starosta na vse Sokole, da vztrajno podpro in s svojimi močmi delajo za procvit Sokola v Kamniku. Br. Stane Flegar je pozdravil društvo kot delegat župe in želel uspešnega delovanja. Nato se je starosta spomnil preminulih bratov Vivode in Vanosija. Po poročilu br. tajnika in blagajnika sta revizorja br. Bizjak in Kos predlagala absolutorij. Iz poročila načelnika br. Hribarja je bilo razvidno, da se je društvo udeležilo številnih izletov sokolskih okoliških društev, kakor tudi izleta v Beogradu. — Razpravljalo se je tudi o zletu v Prago leta 1932., v ta namen se osnuje poseben fond, da bo udeležba čim večja. Zivahna je bila debata o ustanovitvi lutkovnega gledališča, ki se bo tekom leta, v jesenski sezoni otvorilo. Društvena uprava ostane ista, z izjemo prosvetarja br. F. Šmuka, ki je odstopil. Novi prosvetar bo br. Emil Rus, ko ga bo župa potrdila. Volilo se je časno razsodišče in izpopolnil se je tudi nadzorni odbor. — Sokolu Kamnik želimo mnogo uspešnega delovanja. Zdravo!

Sokolsko društvo v Kočevju je imelo 6. t. m. glavno skupščino pri Beljanu ob zelo dobri udeležbi. Navzoči so bili sreski načelnik br. Platzer, župni starosta br. Dr. Pipenbacher ter predsednik zveznega in župnega nar. obramb. odbora dr. Riko Fux. Starosta dr. Maurer je predlagal brzojavni pozdrav starešini prestolonasledniku, njegovemu namestniku ter Savezu in banu, citiral je kraljevo poslanico Sokolstvu na Vidov dan in iz deklaracije predsednika vlade Sokolom namenjeni poziv 4. julija lani, spomnil se je padlih borcev, mučenikov in umrlih članov ter sprejema naše deputacije pri 6. predsedniku vlade v Ljubljani. — Sledila so izčrpana poročila funkcionarjev, iz katerih je razvidno intenzivno in uspešno delovanje društva v vsakem pogledu ter je bilo izrečeno posebno priznanje br. načelniku Rustji. Br. nadz. Betriani je predlagal absolutorij z zahvalo blagajniku in vsemu odboru. Župi se je predložil stari odbor s potrebnimi popolitvami oziroma izmenom. Nato sta župni starosti in ter savezni in župni funkcionar, iskreno aklamirana, v krasnih bodrilnih besedah vzpodbujala k nadaljnjemu vztrajnemu delu v nacionalnem in državnem duhu, v televadnici in na prosvetnem polju; zlasti naj se po deželi v zadnjem selu snujejo čete, da se približamo cilju: kdor Jugoslovani, ta Sokol! Br. dr. Pipenbacher je zlasti še poudaril temeljne sokolske kreposti: disciplina, red, medsebojno spoštovanje, stvarnost in zaupanje, iz katerih se rodi pravi duh bratstva. Zivahno odobravanje je sledilo obema govornikoma. Po daljši razpravi zaradi televadnice in gradbe doma je bil zaključen odlično uspeši lepi zbor, s pozdravom župnemu starešinstvu in I. saveznemu podstarosti br. Gangliu. Zdjaj pa na složno delo za našo najvišjo nalogo: postaviti si svoj dom.

Glavna skupščina Sokola Litija-Smartno je pokazala verno sliko, koliko simpatij uživa pri nas organizacija. Številno članstvo, zlasti tukajšnje uradništvo in tudi okoliško učitelstvo je napolnilo televadnico in galerijo. Ves potek skupščine je pokazal izredno disciplino. Starosta br. dr. Krevl je podal uvodno poročilo, prečital savezno poslanico, in je pozdravil župnega odposlanca br. Milosta iz Ljubljane. Spominjal se je tudi smrti treh društvenih članov: br. Kolbeta, Modica in Watzaka. Tajnik br. Pleničar je podal sliko delovanja društvenega odbora. Dotaknil se je tudi znane zadeve smarčanov, ki si žele ustanoviti lastno društvo in so si osnovali v ta namen poseben pripravljalni odtok. Omenjal je, da bo litijsko sokolsko matično društvo zelo veselo, če dobi v soseski novo sokolsko posestrimo. Blagajniško poročilo je vsebovalo prav zanimive številke. Naše društvo vzdržuje televadnico v Litiji in v Smartnem. Vseh dohodkov je bilo lani 28.516 Din, izdatkov pa 60.035 Din, med drugim za popravilo doma v Litiji 35.414 Din. Vse premoženje je vredno 147.579 Din. Prečital se je tudi proračun za leto 1931. Načelnikovo poročilo je mesto odsotnega br. Tauferja podal namestnik br. Pestotnik. Televadnico obiskuje 294 televadčih v vseh oddelkih, starejša vrsta šteje 18 bratov. Vodi jo br. Pleničar. Naš Sokol se je udeležil vseh izletov okoliških društev, ljubljanskih izletov, Malejkevega pogreba itd.; prirejenih je bilo nekaj pešizletov, na domačem letnem nastopu pa je sodelovalo 172 televadčih. Prav lepo je uspelo prosvetna sola, ki jo je obiskovalo 571 oseb. Društvo ima lasten smučarski odtok, ki ga vodi br. Podboj, osnovala se je pod vodstvom br. učitelja Vidica nogometna sekcija, ki je nastopila že v nekaterih tekmah. O prosvetnem delu je poročal br. dr. Turato. Omenjal je predavanja, društveno čitalnico, Sokol ima tudi lastno knjižnico, le žal, da se prijatelji lepe knjige premočno poslužuje. Knjižnica je javna in je dostopna prav vsakomur, kdor se le zadostno legitimira. V prihodnje se bodo še pogostje predvajali kulturni filmi, zlasti pa bo za mladino razveseliliva vest, da se pogaja naš prosvetni odbor z ljubljanskim sokolskim marionetnim gledališčem, ki bo prihajal k nam večkrat na gostovanje. Naša mladina bo teh gostovanj gotovo prav vesela. — Zatem so podali svoja izvešča še razni odtoki. Število vsega sokolskega pripadništva znaša 414. Predlog za me-

sečno članarino po 5 Din je bil soglasno sprejet. Ob zaključku uspelega zborovanja je spregovoril še župni delegat br. Milost, nakar je bil prečitan predlog o imenovanju novega odbora, ki se pošlje župi v potrditev.

Sokol v Gornji Radgoni bo imel svoj občni zbor prihodnji ponedeljek 26. t. m. ob pol 20. v petek razredu državne osnovne šole. Eventualne predloge članstva, ki bi se naj obravnavali na tem obnem zboru, je izročiti sedanjim društveni upravi pisмено najpozneje do 23. t. m.

Iz službenih objav

Delniska družba »Greinitz, industrija in trgovina železa v Mariboru« je sklenila znizati delniško glavnicno od 5 milijonov Din na 3.500.000 Din.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje službeno mesto državnega cestarja-delavca na progi km 43.32—49 državne ceste št. 50 z mesečnimi prejemki 600 Din in službenim stanovanjem v državni cestarski hiši v Loci pri Vranskem. Prošnje je vložiti pri sreskem načelstvu v Celju do 25. t. m.

Razglašen je stečaj o imovini Ferda Motnikarja, urarja v Zagorju ob Savi. Stečajni sodnik dr. Tomo Turato; upravniki sklada dr. Ivan Slibar, odvjetnik v Litiji. Prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Litiji 26. t. m., ob 9., oglasitveni rok do 15. marca pri okrajnem sodišču v Litiji, ugotoviteljni narok istotam 28. marca ob 10.

Pri okrajnem sodišču v Kostanjevici bo 31. t. m. ob 9. dražba nepremičnin zemlj. knj. Sv. Križ vl. št. 203, 575, Bušca vas vl. št. 177, 657 in zemljiška knj. Planina vl. št. 453. Cenilna vrednost 64.363.50 Din, najmanjši ponudek 36.799.52 Din.

Dražbe nepremičnin: na predlog zahtevajoč stranke Lečnika Antona, zlatarja v Celju, bo 6. februarja ob 9. pri okrajnem sodišču v Celju v sobi 7. dražba nepremičnin zemlj. knj. mesto Celje vl. št. 124 stavbina parcela z enonadstropno hišo s prodajalno in tremi delavnicami. Cenilna vrednost 131.675 Din, najmanjši ponudek 200.000 Din. — Pri okrajnem sodišču v Ptuj 6. februarja ob 9. zemlj. knj. d. o. Sitež, vl. št. 125, 292, zemlj. knj. d. o. Sv. Bolefent v Halozah vl. št. 142, cenilna vrednost 11.841 Din, najmanjši ponudek 7874 Din. — Pri okrajnem sodišču v Murski Soboti 6. februarja ob 9.30: vinograd, travnik zemlj. knj. Dolina 3/19 vl. št. 21; cenilna vrednost 1236 Din, najmanjši ponudek 824 Din. — Pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi 10. februarja ob 9.30 zemlj. knj. Radmožanci vl. št. 32, 91, 167, 367 in 325. Cenilna vrednost 1550 Din, najmanjši ponudek 1054 Din. — Pri okrajnem sodišču v Murski Soboti 6. febr. ob 10.30 zemlj. knj. Radovci vl. št. 271, 131, 44-784 inkl. vl. št. 111. Cenilna vrednost 189.701.70 Din, najmanjši ponudek 129.468 Din.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na 9. februarja ob 11. nabavo 180 metrov Mannesmannovih cevi, 100 mm notranjega.

Dražba nepremičnin. Na predlog zahtevajoč stranke dr. Ernesta Kalana v Celju bo 27. februarja ob 9. pri okrajnem sodišču v Celju, soba 7, dražba nepremičnin: zemlj. knj. Sp. Hudinja vlož. št. 287, hiša, cenilna vrednost 20.000 Din, gospodarsko poslopje 6000 Din, zemljiška 10.188 Din, skupno 36.279 Din, najmanjši ponudek 30.000 Din. Odsteti je dosmrtno stanovanje in prevzittne pravice za Martina Straska 15.000 Din, torej skupna vrednost 21.279 Din.

Vpisi v trgovinski register. Tiskarna Sv. Cirila v Mariboru d. z. o. z. je razsila svoj obratni predmet. Višina osnovne glavnice znaša 250.000 Din, ki je vsa vplačana.

Vpisane so naslednje izpremembe: »Pri »Ljubljanskem oblačilnem bazaru« d. z. o. z. je izbrisana poslovojdinja Berta Medica, vpisan pa poslovojdinca France Medica. Pri tvrdki »Papire, nabavna in prodajna družba za tiskarske potrebščine d. z. o. z. so izbrisani poslovojdinca dr. Gregor Jeržar, Avgust Sole in inž. Franjo Tavcar, vpisani pa poslovojdinca France Jeržar, Miroslav Ambrožič in Andrej Berce. — Pri ljubljanski podružnici »Diabolo Separatore« d. d. v Zagrebu sta izbrisana prokurista Karel Engelbert in Mišo Jakovac. — Pri tvrdki »Prodaja tehničnih proizvodov« d. z. o. z. »Hamag« na Vrhniki pri Ljubljani je izbrisan poslovojdinca Ivan Megušar. Pri podružnici Ljubljanske kreditne banke v Crnomlju in Novem mestu so sprejemljene nekatere točke bančnih pravil. Izbrisan je član predstojništva podružnice v Crnomlju Janko Svajger, vpisan pa dr. Ignac Malnerič. Izbrisana je nadalje prokurista Martina Bitenca in Ivana Potočnika za črnomeljsko podružnico in Antona Burgerja za podružnico v Novem mestu, vpisana pa je prokurista Franceta Lokarja za Crnomelj in Vilka Oražeta za Novo mesto. — »Rokavica« družba z o. z. v Ljubljani se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidator je Rudolf Gulič. Ljubljana, Cigletova ulica 1. — Pri »Dra« lesni industrijski delniški družbi v Mariboru, so izbrisani člani upravnega sveta Miroslav Auš, Ernest Zelenka in Leon Lindtner.

Vpisi v združni register. Na novo so vpisane zadruge: »Planinski dom« r. z. z. o. z. v Trzinu; »Jugrad«, jugoslovenska gradbena in kreditna zadruga v Ljubljani, r. z. z. o. z. in »Kmetijska nabavna in prodajna zadruga« v Ribnici z okolico r. z. z. o. z.

Vpisane so naslednje izpremembe: Pri »Nabavljali zadrugi državnih uslužbencev in upokojenecv v Kočevju« r. z. z. o. z. so sprejeta nova pravila. — Pri »Hranilnici« in posojilnici v Cerklju, r. z. z. n. z. je izbrisan član načelstva Jernej Hiti, vpisan pa Matevž Hiti. — Pri Ljubljanskem veleposojni, razstavni r. z. z. o. z. so izbrisani člani načelstva Ivan Knez, Peter Kozina in Anton Kristan, vpisani pa Dragutin Hribar, Ivan Mohorič in Janko Jovan. — »Elektrarna na Dobrovi pri Ljubljani« r. z. z. o. z. se je razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorji so dosednji člani načelstva. — Pri »Hranilnici« in posojilnici na Mirni r. z. z. n. z. je izbrisan izstopiški član načelstva Jože Vrančar, vpisan pa Jakob Siraj. — Pri »Kmečki« in hranilnici in posojilnici na Mirni r. z. z. n. z. je izbrisan izstopiški član načelstva Jože Vrančar, vpisan pa Jakob Siraj. — Pri »Kmečki« hranilnici in posojilnici v Krizevcih v Prekmurju r. z. z. n. z. je izbrisan član načelstva Vinko Hari, vpisan pa Stefan Novak.

Izbrisana je zaradi zaključene likvidacije »Sobolno« nakupovalno društvo za kmetijske, obrtnike in uradnike v Kočevju r. z. z. o. z.

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

»Ho, lepo. Pojdiva semkajle.« Potegnil jo je od tabornega ognja v nočno temo. »Ubogoo deteece! Vsa ta reč mi tišči na srce kakor kamen.« Objel jo je čez boke in jo pritegnil k sebi. Ellen je to čutila, a branila se ni. Vsi njeni čuti so se utapljali v bolni, žalostni slutnji, ki jo je zalivala.

»Ali veste, Ellen, da vas imam že od nekdaj rad?« je vprašal z udrženim glasom.

»Ne, Colter — to je zame novo in tudi nerada slišim.«

»Ho, zakaj ne bi takoj zvedeli. Resnica je. A ne samo to: vaš oče mi vas je dal za ženo, preden je umrl.«

»To je laž, Colter, to je laž!«

»Prisežem vam, da ne lažem, Ellen.« je odvrnil s strastno vneto. »Jaz sem bil zadnji, ki sem govoril z njim. Vedel je, da vas imam že dolgo rad. In rekel mi je, da vas rajši vidi v mojem varstvu kakor s kom drugim.«

Ellen mu v svoji neizmerni zmedbi ni vedela česa odgovoriti.

In Colterju niti njegova nagla samozavest ni takoj pomogla preko te točke. Njena nedostopnost ga je bila v prvem trenutku nekoliko osupnila.

»Razbojnika da naj vzamem — nepridiprava iz sekaške tolpe!« je s trdnjo neverjetnostjo vzkliknila Ellen.

»Ho, vaš oče je bil prav tako član Daggsove tolpe kakor jaz.« je odvrnil Colter in hladnokrvnost se mu je vrnila.

»Ne!« je kriknila Ellen.

»I seveda, mnogo let.« je s poudarkom rekel Colter. »V Texasu. Prav Lee Jorth je bil tisti, ki je sporočil Daggso, naj pride v Arizona.«

Ellen se je hotela iztrgati; a moč in pogum pogum sta jo pustila na cedilu in Colter jo je še krepkeje stisnil k sebi. Mahoma se je vsa sesedla. Ali je mogla uiti svoji usodi? Zdelo se ji je, da nima ničesar

več, za kar bi se bilo vredno boriti.

»Prav — ne stiskajte me tako.« se ji je izvililo. »In povejte mi, kako so ubili očeta — in kdo — kdo —«.

Colter se je nagnil k njej, da ji je videl v obraz. V temi je Ellen ravno še ujela iskriče se lesket njegovih oči. Čutila je moško moč tega človeka v napetosti njegovega telesa, ko jo je tesno stiskal k sebi. Vse se ji je zdelo tako neresnično — kakor strašne, ostudne sanje — ta mrka noč, stokanje vetra, pošastna samota in ta bandit čigar volja in roka sta bili kakor mirno jeklo.

»Vrnili smo se v Gravesovo prodajalno,« je prišel Colter.

»In ker je bil Greaves mrtev, smu mu popili vse žganje, kar ga je imel. Nekaterim izmed nas je zlezlo v lase. Bruce je bil pijan in Tad, ki leži tamle notri, je bil takisto pijan. Vaš oče ga je zli vase več, nego sem kdaj videl pri njem. A prav za prav pijan ni bil. Samo slabost ga je pograbila, kakor večkrat. Jel je vekati in vpiti, naj kdo izmed nas pregovori Isbelovce, da opustijo boj... Kar pripravljen je bil, da bi se zbolal z njimi. Daggsova smrt in tista strahota, kako je bil Jean Isbel zaklal Greavesa — to dvojico je bilo vzelu vašemu staremu vse veselje do boja. Colter, mi je rekel, po Ellen pojdemo pa zapustimo to prekleto deželo in začnemo novo življenje — daleč kje, kjer nas nihče ne pozna.«

»Oh, res je rekel tako? Ali je imel res ta namen?« je ihtela zamrmrala Ellen.

»Prisežem vam na spomin svoje mrtve matere! ... Ho, in ko se je znočilo, so se Isbelovci v temi približali in jeli streljati. Razbili so vrata, nas poizkušali pregnati z dimom — in, skratka, razsajali nekaj časa. Nato so odšli in mislili smo, da bomo imeli vso noč mir pred njimi. A stražili smo vendar. Jaz sem bil izmed vseh najbolj trezen in sem vodil ostale. Imeli smo nekaj preprirov zastran pijače. Vaš stari je rekel, da je z Johrtovci vse pri kraju, če pojde tako dalje. In drugo jutro je hotel sporočiti Isbelovim, da je pripravljen skleniti premirje. Meni je naročil, naj uredim to reč z Gastonom Isbelom. Nu, vaš stari je legel v Greavesovi sobi spat in nekoliko kasneje je šel tudi vaš stric Jackson za njim. Nekaj mož je leglo kar v prodajalno, da bi se naspali. Jaz sem stražil nekako do treh zjutraj. Zaspan sem bil tako, da nisem mogel več gledati.

Zato sem zbudil Wellsa in Slaterja in sem ju postavil na stražo, vsakega v en konec prodajalne. Nato sem legel na točilno mizo, da se spočijem.«

Colterjev tihi glas, njegova zasopla napetost, razburjenost, s katero je bilo videti, da se bori, zlasti preproste, stvarne podrobnosti njegove zgodbe so Ellen popolnoma prepričale. Samo njegovo vedenje nasproti njej jo je bilo navdalo s sumom. Žalost ji je pritisnila na razum. Slike prizorov, ki jih ji je opisoval, so bile tako pristne kakor mrkoba divje globeli in puščoba nočne samote — tako resnične kakor čudno dejstvo, da je potrpežljivo ležala v razbojnikovem naročju.

»Nu, čez nekaj časa se zbudim,« je nadaljeval Colter, ko se je odkašljaj. »Sivo jutro se je delalo. Vse je bilo tiho kakor v grobu. Wells in Slater sta bila spet začela piti in sta zdaj ležala in spala, pijana kakor dve svinji. Tedajci pa začujem nekakšno ječanje. Prihajalo je iz sobe, kjer sta ležala vaš oče in vaš stric. Šel sem pogledat. Svetlo je bilo ravno dovolj, da sem videl vse. Vaš stric je ležal na tleh — zaklan — mrtev ... Oče je ležal na postelji. Živel je še, duša mu je bila na koncu jezika. In mi je dejal: Isbel, ta mešanec, naju je zaklal, ko sva spala! Oknica je bila odprta. Videl sem, kje je bil Jean Isbel prišel noter in kod je ušel. Zunaj v blatu sem videl sledove njegovih mokasinov in videl sem tudi, kako je stopil v Jacksonovo kri; sled je šla do okna. Še danes si lahko ogledate te krvave sledi, če greste v Greavesovo prodajalno. ... A z vašim starim je šlo naglo h koncu. Colter,« je rekel, »skrbite za Ellen, in to je vsekako nekaj pomenilo, jelite? Potem je še dejal: Moj bog, zakaj nisem govoril z Gastonom Isbelom, preden je bilo prepozno! — in nato se mu je nekaj bledlo, govoril je to in ono, vse brez zmisla ... In potlej je umrl ... Zbudil sem može in ob solnčnem vzhodu smo odnesli vašega starega in vašega strica iz vasi in smo ju pokopali. Isbelovci so streljali na nas, ko smo pokopavali mrliča! Pri tem je tudi Tad izkupil svojo rano ... In to je vse, kar vam imam povedati, Ellen. Vaš stari je hotel pokopati bojno sekiro. In ta indijanski mešanec Jean Isbel, ta zavratni divjak, je umoril vašega strica in vašega starega ... Strahovito ga je razrezal, peklenške muke je moral prestati — samo da so Isbelovci nasitili svojo maščevalnost!«

Sport

Splitski Hajduk na potu v Južno Ameriko

Znani nogometaš Hajduka M. Deskovski nam bo redno poročal o turneji splitskih nogometašev v Južno Ameriko. Danes priobčimo njegovo prvo pismo.

Pariz, 17. januarja. Ko se je leta 1924 šlo, da bo naša država na reprezentanca igrala svojo prvo tekmo na olimpijadi v Parizu z Uruguayem, smo se vsi že v naprej veselili sigurne zmage našega moštva, ker je bilo pri nas zelo malo znano o višini nogometa v Južni Ameriki. Toda rezultat 7:0 za Uruguay je bil za nas pravo razočaranje. Nadaljnji uspehi Uruguaycev na pariški olimpijadi ter osvojitve naslova prvaka sveta je nekoliko ublažilo to naše razočaranje. Od te dobe datirajo prvi sportski stiki Evrope z Južno Ameriko. Prišlo je do izmeničnih gostovanj: Evropejci potujejo v Južno Ameriko, a Američani prihajajo v Evropo. Ameriška moštva so imela večje uspehe v Evropi, nego evropska v Ameriki.

Tako se je pred dvema letoma začel H. Deskovski pogajati za turnejo po Južni Ameriki. Dve leti se je pogajalo, a dve leti je turneja visela v zraku. Ko se je zdelo, da je že vse v redu in da treba samo še pod-
pisati pogodbo, je nekaj prišlo vmes. Že je bilo skoraj tako daleč, da bo ta gotovo edinstveni sportni podvig onemogočen. Končno pa je bila pogodba podpisana in Hajduk se danes nahaja v Parizu na potovanju v Južno Ameriko. Kakor je že znano, je Hajdukovo moštvo ojačeno z nekaterimi igralci iz drugih klubov.

Iz Pariza potujemo v Bordeaux, da s parobrodom »Oropessa« iz pristanišča La Police zapustimo evropsko celino. 29. januarja bomo prispeli v Kubo, kjer se bo mnogo izven programa odigrala tekma z reprezentanco Havane. 10. februarja prispje Hajduk v Callao, pristanišče glavnega mesta Perua Lima. Pet dni bo nato na razpolago igračem za odmor, nato pa se začne službeni program turneje. 15. februarja bo Hajduk nastopil proti prvaku Lima Alianza F. C., a 16. proti F. C. Universitaria. 20. februarja bo igral v Callao proti F. C. Chalaco. Dne 22. februarja zaključuje Hajduk s tekmo proti reprezentanci Perua, ki se bo vršila v Lima, svoje gostovanje v Peruju. 25. februarja odpotuje Hajduk v Čile, 28. bo prispel v Iquique, kjer bo takoj drugi dan odigral svojo prvo tekmo. 3. in 4. marca bo odigral dve tekmi v Antofagasti, 6. marca v Valparaísu, a 8. v glavnem mestu Čilea Santiagu proti državnemu prvaku Colo-Colo F. C. 14. in 15. bo igral zopet v Valparaísu, in sicer proti Deportivo Espanol. 19. marca bo igral s Colo-Colo F. C. v Santiagu, a 22. marca proti reprezentanci Čila v Santiagu.

Iz Čila potuje Hajduk preko Arde v Argentino, kjer bo izven programa igral v Buenos Airesu in Rosarioju. Odtod bo krenil v Brazilijo ter bo igral v Rio de Janeiro, Santosu in St. Paulu. Nato bomo zapustili Ameriko, da se po štirimesečni odsotnosti vrnemo v naš dragi Split.

Kakor se vidi, je potovanje težko in naporno, vendar pa se zavedamo, da nas čaka težka dolžnost. Kako jo bomo izpolnili? Kaj nas čaka? Kako bomo prošli v težkih borbah s pravi svet? Sedaj odgovoriti na ta vprašanja je težko in risikantno. Ker pa poznamo ljubezen svojih tovarišev za Split in za svoj klub in ker vemo, da nas spremljajo srca sportnikov celokupne naše domovine, lahko odgovorimo: dobro bomo izpolnili svojo dolžnost. V potovanju iz Splita v Pariz in dalje bomo poročali prihodnjice. M. D.

Službeno iz LNP. Danes v sredo seja u. o. ob 20. v Delavski zbornici. Tajnik I. Plavalna sekcija SK Ilirije ima za vse članstvo sekcije strogo obvezni sestanek jutri ob 18. v prostorih ping-pong sekcije pri Levu. Na dnevnem redu je volitev sekcijskega načelnika in določitev smernic za delovanje v letošnji sezoni. Sigurno vsi!

Smučarska sekcija SK Ilirije. Danes v sredo, dne 21. t. m. ob 19.30 v klubovi sobi kavarne Evropa sestanek članstva smučarske sekcije. Na dnevnem redu: razgovor radi udeležbe na medklubski tekmi v Kranjski gori, ki je obenem zadnja preizkušnja tekmovalcev glede nominiranja za mednarodne tekme v Bohinju.

Opozorilo zimbim sportnikom! Savezu je uspelo pridobiti tri nemške smučarske filme za predavanje v Jugoslaviji. Prvi od teh filmov je Bela umetnost v sredo in četrtek na programu v kinu Dvor. Ta

film je vzbudil svojčas pravo senzacijo v sportnem svetu ter pozivamo vse smučarje, da si ogledajo film, ki bo vsled številnih posnetkov s Zeitlupe tudi za smučko tehniko samo nad vse zanimiv. Film se kot kulturni film predvaja po znižanih cenah. — JZSS.

ZSK Hermes. Obveščamo celokupno članstvo podpisanega kluba, da se vrši XII. t. j. redni letni občni zbor kluba v nedeljo dne 25. januarja 1931 ob 8.30 u. poldne v lovskega salonu pri Stepicu s naslednjim dnevnim redom: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, gospodarja, načelnikov sekcij (nogometne, lahkoat., zimskosportne itd.), uprave igrišča (ter proračun za tekoče leto) in revizijskega odbora, sprememba pravil, volitev nove uprave in slučajnosti. Pozivamo celokupno članstvo, da se obnegega zbora v čim večjem številu udeležijo. Pozivamo vse članke, ki še niso poravnali članarine, da isto nemudoma store, oziroma se v to svrhu zglašijo pri blagajniku, v nasprotnem primeru dotični v smislu pravil nima glasovalne pravice na obnem zboru.

Sportni klub Tržič priredi v nedeljo dne 25. t. m. ob približno 40-letnici obstoja kluba vztrajnostno medklubsko smučsko tekmo na progi 48 km. Vršila se bo na planini Kočevje pod Košuto in ne pod Storžičem, kot je bilo prvotno objavljeno. Start bo pri Planinskem domu na Kočevju ob 11. dopoldne in cilj istotam. Prijave se sprejemajo v sportni trgovini Rud. Stranjsky v Tržiču. Prijavnina Din 10.—. Prvi značajevalec dobi častno darilo, drugi praktično darilo in tretji kolajno. Tekmuje se po pravilih JZSS. Vsa tekmovalca tekmuje na lastno odgovornost. Vsi člani verificiranih klubov vabljeni.

Iz Ribnice

rb— Prijava vozil. Lastniki vozil z živali sko vprego morajo prijaviti vozila v teku 8 dni in si morajo do 31. t. m. nabaviti za vozne tablice v širokosti 20 cm in dolžini 30 cm.

rb— Račun dohodkov in stroškov zaklada bivšega cestnega odbora okraja Ribnice za 1930 je sestavljen in interesentom razpoložen na ogled od 14. do 28. t. m. V tem času naj se morebitne pritožbe zabeležijo na računsko pole v občinski pisarni.

rb— Akcija za zgradbo Sokolskega doma lepo napreduje. Polagoma se pripravljata material in pomladi bomo že lahko začeli z delom. Samo pogumno naprej!

rb— Lovski ples se je vršil tudi letos, saj je združen z veselico, eden izmed najboljših prireditelj v vsej ribniški dolini. Onaziti je bilo med gosti vse lovce ribniške doline.

Iz Trbovelj

t— Smučarski odsek. 17. t. m. se je vršil ogled za prvo smučarsko propagandno tekmo na Sv. Planini. Proga je dolga 6 km, višinska razlika 200 m. Vabijo se vsi inetrniki »dile«, da pristopijo v S. O. — SPD Trbovlje. Vsak član se lahko zavaruje proti nezgodam, zavarovalnina znaša letno 13.75 Din. Za primer smrti ali trajne poškodbe prejme 20.000 Din. Zglasti se je pri tajniku SO Maksu Hutariu, Loke 49, ali pri Joži Plevčakovi, Loke 136.

t— Šolsko vprašanje. V petek in v soboto bo komisijski ogled in svrhu ustanovitve tretjega šolskega okoliša. Prebivalstvo želi, da bi se naše šolske razmere že vendar uredile, ker postajajo z vsakim dnem nevedrnejše.

t— Sokolska maskerada »V deželni Faranov« bo najlepša prireditev letošnjega predpusta.

t— Kino Sokol. V soboto in nedeljo filmska opereta »Ljubim, ljubim, ljubim«.

Iz Hrastnika

h— Koncert rudniške godbe je v nedeljo v Narodnem domu uspel v vsakem pogledu. Izvajanje posameznih komadov je bilo zelo precizno. Vsem godbenikom, posebnost g. kapelniku g. Turnšku čestitamo. Le tako naprej!

h— Tatvina. V noči od sobote na nedeljo je neki tat odnesel iz blaginje Kmetijske zadruge okrog 2.500 Din. Tatit se je moral utihotapiti v lokal, preden so zvečer uslužbenci zaprli trgovino, ter se je skril v skladišču. Ponoči je pa lahko mirno revidiral blaginjo, ker so se ključni nahajali v lokalu. Podprl si je tudi želodec s salamo, slanikom in kruhom. Ko se je nato zložil še z lepo vsotico denarja, jo je odkuril skozi zadnje okno v noč. Sledovi za njim so že znani.

Iz Laškega

l— Poštni in brzojavni urad se bo preselil 26. t. m. iz dosedanjih prostorov v hiši g. Dergana v novozgrajeno hišo g. Osolina (nasproti bivše nemške šole). Do

sednji prostori pri močno razviti industriji v tujnem okolišu in osobično pri vseh vseh tujem prometu res niso več ustrezali krajevnim potrebam in bo s preselitvijo ustrezno občinstvu kakor tudi poštni upravi sami. Edini nedostatek tvori še telefonska celica, ki ni tapetirana in se sliji vsi telefonski pogovori iz govorilnice, ter deloma zastarela in pomanjkljiva pisarniška oprema. Upamo, da bo poštna uprava tudi temu odpomogla, da se bomo Laščani lahko ponašali z najlepšim poštnim uradom na Štajerskem.

Iz Dolnje Lendave

dl— Ustanovitev živinorejskega društva. V nedeljo se je jevršil ustanovni občni zbor živinorejskega društva za občine Kapca, Gaberje, Gornji in Dolnji Lakoš s sedežem v Gornjem Lakošu. Občni zbor je vodil g. ing. Wenko, sreski kmetijski referent, ki je imel poučno predavanje.

dl— Izlet Sokola. V nedeljo je napravil telovadni odsek Sokola v Lendavi pešizlet v Mursko Središče. Izleta se je udeležilo 30 članov, članic in naraščaja.

dl— Blatna pota. Po Lendavi je v stranskih ulicah veliko blato. Občani bi bili občinski upravi silno hvaležni, ako bi uprava dala pota za pešce posipati s šotrom. Vsekakor bo morala občina posvečati tej zadevi več pozornosti.

dl— Gosi se selijo. V Lendavi zadnje dni vsak večer opazujemo velikanske jate divjih gosi, ki z glasnim gaganjem lete v južni smeri. V jatah je 200 do 300 gosi. Ta pojav je čuden, saj imamo pri nas naravnost toplo zimo. Ljudje pa vidijo v tem znak, da bo pritisnila kmalu prav huda zima.

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda, 21.: Trije vaški svetniki. Premijera. E. Četrtek, 22.: Zaprti. Petek, 23.: Mercadet, D.

LJUBLJANSKA OPERA

Začetek ob 20.

Sreda, 21.: Nina nana, punčka moja. Figurine, D. Četrtek, 22.: Così fan tutte. Gostovanje g. Julija Betetta, C. Petek, 23.: Zaprti.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

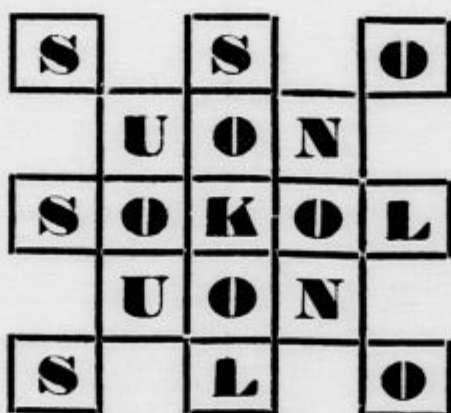
Začetek ob 20.

Sreda, 21.: Zaprti. Četrtek, 22.: Grof Luksemburški, C. Kuponi. Petek, 23.: Zaprti. Sobota, 24.: Duh zemlje, A. Kuponi.

Sukno

za

Sokolski krog

Pri večjih naročilih znaten popust!

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA

2155

POTNIK

zelo agilen in pošten, zmožen vsake branže, stalno s svojim avtom na potovanju v vsej Sloveniji, dobro vpeljan in znan, ISCE ZASTOPSTVO od tovarne ali brezkonkurenčne veletrgovine.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro: »Najljubši papirna stroka«. 2163

Zaradi preselitve trgovine na Stari trg št. 11a razprodajam

Spedijska tvrdka. R. RANZINGER, Ljubljana, prodaja izpod cene 15 komadov starih lepih prvotnih perzijskih preprog, katere so bile pri njej zastavljene. Ogleda se jih lahko vsak dan razen nedelje od 8. do 12. in od pol 14. do 18. ure.

Oglasi v „JUTRU“ imajo siguren uspeh!

Gradsko načelstvo u Zagrebu

Broj 4570:XIV:1931.

Predmet: Klaonica novogradnja.

Zagreb, 13. I. 1931.

Oglas

za izvedbu drvenih kanala za zrak i ostali drveni pribor za hladionice kod novogradnje klaonice u Zagrebu raspisuje se ovim javna ponovna jeftimbena rasprava putem pismenih ponuda za dne 4. II. 1931. u 11 sati prije podne kod gradskog načelnstva u Zagrebu II. kat soba 75. — Poduzetnici, koji bi htjeli preuzeti izvedbu navedenih radnja neka svoje vlastoručno potpisane sa Din 100.— biljegovane i valjano zapečaćene ponude predaju lično ili po zamjeniku dne 4. II. 1931. kod gradskog načelnstva u II. kat soba broj 75.

U ponudi se mora navesti, da su nudiocu poznati jeftimbene, opći i posebni uvjeti, nacrti i troškovnici, te da iste smatra za sebe obvezatnim. Ponudi valja priložiti potvrdu gradske blagajne o položenoj zaoibini, koja imade iznositi 5% od ponudbene svote. Poduzetnici koji su nudili kod prve jeftimbe ne trebaju položiti novu zaoibinu. Ponuda veže nudioca od časa predaje do primitka obavijesti o rezultatu a najkasnije 3 mjeseca nakon provedene jeftimbene rasprave. Ponude, koje u formalnom ili stvarnom pogledu neće odgovarati potpuno uslovima raspisa neće se uzeti u obzir. Gradsko načelstvo ne obavezuje, da će prihvatiti koju od stavljenih ponuda, već si pridržava pravo odluke po svojoj uvidjavnosti ili pravo raspisa ponove jeftimbene rasprave. Uvjete, nacrti i troškovnike mogu reflektanti da prime odnosno da vide kod gradskog gradjevnog odjela II. kat, soba broj 75 za vrijeme uredovnih sati, gdje mogu dobiti i sve druge podatke.

2159

Gradski načelnik: Skulj.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Kranju javlja tužno vest, da je preminul dne 19. t. m. njegov ustanovni in častni član, gospod

dr. Edvard šavnik

višji okrajni zdravnik v pokoju

Blagi pokojnik si je pridobil neveljnih zaslug za društvo, posebno za njega reševalni oddelek.

Pogreb bo v sredo 21. t. m. ob 16.15 uri iz hiše žalosti.

Vzornega in požrtvovalnega člana ohranimo v trajnem spominu!

V Kranju, dne 20. januarja 1931.

2157

ODBOR PROSTVOLJ. GAS. IN RESEVAL. DRUŠTVA KRANJ

